

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Slovenski politiki in gospodarstveniki se bodo morali prej ali slej soočiti z dejstvom, da so časi gospodarjenja "na obroke", posojil in dolgov za nami. Tržno gospodarstvo, ki dela sive lase ekonomom v Franciji, v Kanadi in drugod, ko poskuša balancirati letne proračune s tem, da je primorano trgati bonitete svojim državljanom, bo tudi v Sloveniji kmalu spoznalo, da je nemogoče v nedogled izboljševati svoj standard za privilegirano elito na račun naslednje generacije.

Opomba uredništva

LETNIK XLVI

MAREC-APRIL 1996

ST. 3&4 NO 3&4

DA BO RESNICA VSTALA IZ GROBA

(Misli ob velikonočnem prazniku)

Svet je poln trpljenja, krivic, nasilja, zatiranja, izkoriščanja in besnega fanatizma. Toda najhujša od vseh je laž - laž, ki suvereno vlada nad širnimi deželami in hoče veljati za resnico.

Resnica je bila obsojena od velikih duhovnikov laži in od njim uslužnih Poncijev Pilatov, križana in položena v grob, kakor nekoč Jezus Kristus. Njeno mesto pa je prevzela laž, ki se daje zdaj častiti za resnico in nas sili, da jo poslušamo.

Laž ima nešteto glasov, k nam prihaja z glasovi televizije in radia, časnikov in revij, literature in lažne znanosti, filozofije in umetnosti. Odeva se celo v obleko teologije.

Tisti, ki nam je do resnice (in pravice, ki je neločljivo povezana z njo), vedno spet oznanjamo, da bo resnica vstala. "Resnice ni mogoče ubiti," pravimo in se zanašamo, da bo vstala od navidezne smrti in spregovorila ter pregnala moro laži, ki nas tlači.

Toda polasča se nas potrtost, ker postaja laž vse bolj predrzna in veljavna, glas resnice pa

HAPPY EASTER

molči. Potrži čakamo kakor Jezusovi učenci po njegovi smrti na križu in pokopu, ali bo res vstal, kakor je bil napovedal.

Toda resnica ne more vstati sama od sebe, vstane lahko le po ljudeh, ki jo ljubijo in jo imajo v časti. Od mrtvih lahko vstane le po nas in spregovori po nas. Tega pa ne more, če se skrivamo in smo boječi kakor apostoli po Jezusovi smrti. Vstane lahko le po našem, pogumnem pričevanju.

Zato ne bodimo pasivni do življenja in dogajanja, do laži, ki se nam vsiljuje v obliki gesel in demagoških zveličavnih ideologij, podivjane svobode močnih in drobnega prahu vsakodnevnega potvarjanja resnice, prahu vesti, ki so samo polresnice, prahu, ki si prej ali slej najde pot v vsako dušo in jo začne napravljati neobčutljivo!

Bodimo budni in dejavni, odporni proti laži in sprejemljivi samo za resnico! Postanimo njeni nosilci in pričevalci! Ljubezen do resnice bomo dokazali z dejanji in z življenjem, ne pa le z besedami.

POSTKOMUNIZEM ALI NADALJEVANJE KOMUNIZMA V DRUGAČNI OBLIKI

Ivo Žajdela

Potem, ko je Združena lista 26. januarja izstopila iz vlade, je nastala prav zanimiva situacija, ki je slovensko politično prizorišče še bolj zbistrila (čeprav to prav nič ne pomaga, da bi mnogi spregledali!). Po eni strani zato, ker je naredila to, s čimer je SKD dolgo časa grozila. Čeprav smo vsi vedeli, da njene grožnje ne pomenijo nič, saj jih zanima le oblast in čisto nič drugega. Tako je na primer SKD še pred novim letom predlagala, da bi bile predčasne volitve že spomladi, toda s temi svojimi praznimi frazami je hitro umolknila, potem, ko so jo nekateri pobarali, da naj, če misli s svojim predlogom resno, izstopi iz vladne koalicije ter tako pomembno prispeva k pogojem, da bi bilo mogoče predčasne volitve razpisati.

Izstop Združene liste je zelo zanimiv iz več razlogov. Med drugim gre za predvolilni manever, s katerim se stranka pred volitvami poskuša čim bolj okrepiti. Zadnja leta je ZL namreč vztrajno zgubljala podporo, čeprav ima v nekdanjih partizanskih borcih in delu upokojencev še za nekaj let zagotovljene glasove. Poteza ZL je pomembna tudi zato, ker skupaj z Liberalno demokracijo Slovenije (LDS) sestavlja stabilen postkomunistični blok. Z izstopom ZL tako en del tega bloka ostaja v vladi oziroma na oblasti, drugi pa se je pomaknil v opozicijo, odkoder bo počel nekatere poteze, ki jih s pozicije vladne stranke ne bi mogel. Poleg tega pa bo še mešal štrene pravi opoziciji (SLS in SDSS). Ravno v času odhoda ZL iz vlade je državni zbor glasoval o spremembi pokojninske zakonodaje, pri čemer se je ZL s poceni parolami postavila v bran

upokojencev. Ti manreč predstavljajo najpomembnejši del volilnega telesa. Čeprav je pri spremembi pokojninskega zakona šlo za nujno spremembo, je ZL raje zaigrala na svojo skrajno egoistično noto. S tem, ko ni več obvezana k spoštovanju koalicijskih dogovorov oziroma kompromisov, lahko brez omejitev do volitev počne kar hoče.

Prav gotovo je, da si bosta postkomunistični blok v vladi ter SKD, zato, da bi SKD pobrala na volitvah čimveč glasov (na račun SLS in SDSS seveda) in tako po volitvah nadaljevala s sedanjo koalicijo, močno pomagala. Toda pri tej pomoči gre za prefinjeno goljufijo, ki je Slovenci nikakor ne sprevidijo, čeprav traja že več kot tri leta. S tem, ko ena stran napada drugo, ji s tem pravzaprav pomaga (poleg svoje seveda) mobilizirati njeno volilno bazo. In obratno. To smo lepo videli pred lokalnimi volitvami jeseni 1994, ko je na začetku volilne kampanje predsednik SKD Lojze Peterle spektakularno izstopil z mesta zunanega ministra ter nato nekaj mesecev zelo ostro nastopal proti LDS in predsedniku vlade Janezu Drnovšku. Ta je seveda mlatil po njem nazaj. Rezultat te igre je bil, da je (na veliko presenečenje vseh!) SKD med vsemi strankami dobila največ glasov. Volilci so tej igri povsem nasledili. Takoj po volitvah ni bilo več sledu o kakšnem sporu. Zdaj bo očitno Drnovška zamenjala ZL, ki bo proti SKD sprožala razne besedne akcije (kot so na primer pouk o verstvih in etiki, papežev obisk, vračanje gozdov Cerkvi, primer generalnega državnega tožilca Antona

Drobničiča oziroma njegova pobuda za obnovo procesa proti škofu dr. Gregoriju Rožmanu, spomenika Kidriču in Kardelju v Ljubljani itd.) ter s tem mobilizirala volilno bazo za SKD. Ker SKD svoje volilne baze zaradi svojega (ne)početja ne more kaj prida zganiti ter s tem pridobivati zase, kvečjemu nasprotno, bodo to pač počeli drugi. Z napadi na SKD bodo pravzaprav njeno pozicijo le krepili. Gre za zelo uspešno igro, ki jo ljudje zlepa ne morejo spregledati.

Toda zato, da se krepki vloga SKD ter s tem ohranja in še bolj utrjuje sedanja koalicijska os SKD-postkomunisti, ne poteka le prej omenjena igra, ampak poteka na nekoliko drugi ravni še ena igra. Ključna elementa te (druge) igre sta pouk o verstvih in etiki ter papežev obisk. Oba "projekta" "zmernejši" del postkomunističnega bloka (LSD) zelo spretno vodi tako, da lahko smetano pobira SKD. Najprej so (po burnih razpravah seveda, ki so SKD zaradi učinkov prej opisane igre prav tako koristile) 14. februarja skupaj izglasovali, da mora država med tako imenovanimi izbirnimi predneti v osnovni šoli predlagati oziroma omogočiti tudi pouk o verstvih in etiki. Od 71 prisotnih poslancev je ta izbirni predmet podprlo 44 poslancev, 31 pa jih je bilo proti. Drugo, kar bo SKD precej okrepilo, pa bo papežev obisk maja letos. Država bo pripravo ter izvedbo obiska občutno financirala, toda to počne tako, da jezi in žali vernike in jih s tem mobilizira (za SKD seveda).

Toda februarja je prišlo do situacije, ko je bila

dalje na strani 2

Slovenska
DRŽAVA
for a free Slovenia

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$1.50 single issue
Advertising: \$0.45 per agate line

Member of Multilingual Press Association of Ontario Member of Canadian Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelj Slovenska narodna zveza v Kanadi
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6C 2T5
Edited by Editorial Board
Urejuje konzorcij Slovenske Države

Zastopnika:

Slavko Skoberne España 1316 Castelar (1712) Prov. Buenos Aires Argentina	Ludvik Jamnik 79 Watson Ave. Toronto, Ontario M6S 4E2 Canada
--	--

TELEPHONE # (416) 766-4848
FAX # (416) 766-7088

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA \$15.00. Za Argentino in Brazilijo po dogovoru; Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države \$12.00 U.S. Po letalski pošti po pogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

POSTKOMUNIZEM ALI NADALJEVANJE KOMUNIZMA V DRUGAČNI OBLIKI

nadaljevanje s strani 1.

prava podoba SKD dana na preizkus. Že pred časom sta namreč SLS in SDSS vložili zahtevo za razrešitev predsednika državnega zbora Jožefa Školča (LDS), ker v DZ pri razrešitvi gospodarskega ministra Maksa Tajnikarja ni dovolil razprave. Če bi razpravo dovolil, bi se lahko pred širokim občinstvom razgaljale hude kriminalne zadeve v mariborskem podjetju TAM, s tem, ko pa razprave ni dovolil, je zadevo pometel pod preprogo. Z zahtevo po razrešitvi je bila na preizkušnjo postavljena predvsem SKD, saj je septembra 1994 Peterle odstopil s mesta zunanjega ministra prav zaradi Školča. S tem je namreč protestiral, ker je LDS sama (po odstopu Hermana Rigelnika) predlagala Školča za predsednika DZ, češ da se o tem ni posvetovala z njimi. Te vzroke je namreč takrat poudarjal, že prej pa sam omenil, da je odstopil le zato, da je lahko pred lokalnimi volitvami okrepil pozicijo svoje stranke. Kakor koli že, uradno je takrat odstopil zaradi Školča in zaradi tega bi vsak pričakoval, da bodo (kot resna stranka) zdaj predlog za njegovo razrešitev podprli. 28. februarja je bilo (tajno) glasovanje, pri katerem je od 68 prisotnih poslancev Školča podprlo 38, osem glasovnic je bilo neveljavnih, samo 19 pa je predlog za Školčevo razrešitev podprlo. Iz tega se vidi, da SKD (ko je imela priložnost, da svojo resnicoljubnost dokaže) predloga za Školčevo razrešitev ni podprla. S tem se je še enkrat razgalila: na eni strani bombastične besede, na drugi pa povsem druga dejanja. Dejanja, ki so izključno v službi oblastnih stolčkov oziroma koščka pogače. Toda ljudje se kljub mnogim podobnim situacijam še vedno ne zavedajo, da so v politiki mnogo bolj kot besede pomembna dejanja.

SKD čaka še eno podobno preizkušanje. V DZ bodo namreč glasovali tudi proti zunanjemu ministru Zoranu Thalerju (LDS), Peterletovemu nasledniku. Proti njemu sta interpelacijo vložili prav tako SLS in SDSS, ker menita, da je naša zunanja politika zaradi Thalerja znašla na mrtvi točki, ko ni nobenega napredka: ne proti Evropi ne v odnosih z Italijo in Hrvaško. Ves ta čas je bil namreč prav Lojze Peterle najbolj kritičen do Thalerja in bi po tej logiki njegova SKD morala pobudo SLS in SDSS podpreti. Toda kot pobude za Školčevo razrešitev, verjetno tudi te ne bo. Tisto, kar še bolj bode v oči, je, da bi SKD pravzaprav to zaradi taktičnih razlogov lahko naredila, saj njeni glasovi zaradi premoči levega bloka ne bi pomenili nič. Toda niti toliko niso v SKD dobri, da bi poskrbeli vsaj za to podobo, ki nikogar nič ne stane. Iz tega se da še trdneje sklepati, da sta pravzaprav LDS in SKD, kar se oblasti tiče, postala mogočen monolit, ki svojo ideološko dvopolnost kaže le še zaradi taktike oziroma svojih volilcev. Slaba tolažba je, če zapišem, da gre za podobo, ki bo v zgodovini imela

pomembno mesto. V negativnem smislu seveda. Da bi bile stvari še hujše, so izjave prvakov SKD polne nestrinjanj s tistimi (redkimi), ki opozarjajo na vsesplošni kriminal, ki je preplaval Slovenijo. Ti so zanje le negativci, ki samo kritizirajo in sprožajo afere. Tolažba, da bo ta politika propadla, tako kot je bilo na primer v Italiji ("čiste roke"), je slaba, saj se v Sloveniji tisti, ki to politiko kljub vsemu na volitvah podpirajo, še dolgo ne bodo ovedli položaja. To je vsekakor osupljivo stanje, ki ga na racionalni način nikakor ni mogoče razumeti.

Toda izstop Združene liste iz vlade je imel še en namen. S tem so v vladi izpraznili nekaj mest, ki so jih lahko zasedli kandidati SKD. Sam sem že pred časom opozarjal, da bodo pred volitvami postkomunisti odrezali SKD nekoliko večji kos pogače, da bi jih s tem bolj navezali nase. Točno to se je zdaj zgodilo. Nekaj mesecev pred volitvami so jim podarili dve novi ministrstvi, v katerih lahko zdaj zaposlujejo svoje ljudi.

Sredi marca se je raznel politični spopad med socialdemokratsko stranko (Janez Janša) in ostalimi strankami glede prenovitve volilne zakonodaje. Najprej se je več mesecev govorilo o tako imenovanih strankarskih listah in volilnem pragu za vstop v parlament, zdaj pa je vse presenetila SDSS s predlogom, da bi imeli večinski volilni sistem (zdaj imamo proporcionalnega). Razen SLS, ki molči, so tako rekoč vse druge stranke zagnale krik proti, češ da bo to Slovenijo (še bolj) razcepilo na dvoje, in da bodo s tem izginile manjše stranke. Janšev cilj je, da bi z večinskim volilnim sistemom slovensko politično prizorišče poenostavil in razbistril. V primeru večinskega volilnega sistema bi namreč morale stranke že pred volitvami skleniti koalicije, temu pa seveda najbolj nasprotuje SKD, ki je dozdej gradila pozicijo "linije najmanjšega odpora". To pa pomeni, da lahko mirno ostanejo tudi po volitvah v isti koaliciji kot do zdaj (z LDS in ZL), če pa bi SDSS in SLS dosegli dovolj močan odstotek glasov, pa bi se priključili njima. Poleg tega bi se v večinskem sistemu zgubili del volilcev, saj bi v koaliciji z SLS in SDSS zgubili tudi del identitete. Toda nekateri svarijo, da bi ta koalicija imela velike težave sama s seboj, saj bi vsaka stranka hotela iztržiti čimveč. Tako bi verjetno SKD hotela deleže na osnovi prejšnjih volitev (ko je SDSS komaj prilezla v parlament), SDSS pa verjetno po podatkih zadnjih merjenj javnega mnenja, saj vsa zadnja merjenja kažejo, da se zelo približuje LDS, ki je od volitev leta 1992 naprej premočno vodila na prvem mestu, in bi jo na volitvah lahko celo premagala in postala najmočnejša stranka. S tem pa bi SDSS dobila tudi mandatstvo za sestavo vlade.

Toda predlog SDSS o večinskem volilnem sistemu nima dosti možnosti za uspeh. Bolj ko za primanjčovanje časa za njegovo sprejetje, bo ovirala to, da so se proti predlogu postavile druge stranke.

BARAGOVİ DNEVI - 1996

The Catholic Register
BARAGA DAYS, 1996

A GATHERING OF CATHOLICS FROM
CANADA, THE U.S. AND SLOVENIA

Archbishop Aloysius Ambrozic

and

The Archdiocese of Toronto

will host

Baraga Days, 1996

in Toronto

on

Labour Day Weekend
(August 31, September 1)

Program zborovanja bomo objavili
v naslednji številki S.D.

(Kriehubner 854 Gedr. B. J. Raub in Wien)

FREDERIC BARAGA

First Bishop of Marquette (1853-1868)

Born - June 29, 1797

Ordained Priest - July 26, 1823

Consecrated Bishop - November 1, 1853

Died - January 19, 1868

The above picture was taken from a lithograph made in Vienna during Bishop Baraga's visit there.

Janša je sicer hotel zadevo rešiti z zakonodajnim referendumom (zanj bi potreboval štiridesettisoč volilcev), vendar je predsednik državnega zbora Jožef Školč (LDS) predlog zavrnil s izgovorom, da je v zakonodajnem postopku že drugi predlog in da morajo sprejeti odločitev najprej o tem. Ker pa se ta postopek lahko zelo zavleče, bi za Janšev predlog zmanjkalo časa. Postkomunisti imajo torej vse vzvode v svojih rokah, da preprečijo vsako nevarnost. Večinski sistem bi namreč lahko komuniste v prihodnjem parlamentu potisnil v manjšino, tega pa seveda ne bodo dovolili.

SLOVENIJA PREPLAVLJENA S KRIMINALOM

Medtem Slovenijo pretresa vedno več propadov velikih podjetij. Tekstilna in kovinska industrija sta povsem na tleh. Mnoge tovarne so že propadle in ostanke svojega premoženja prodajajo za drobiž na javnih dražbah. Tisti, ki pri tem sodelujejo, pobirajo mastne provizije. Zdej sta se jim pridružili še veliki gorenjski tovarni čevljev Planika in Peko. Povsod prihajajo na plano podatki o hudem kriminalu, ko so komunistični direktorji svoja podjetja siromašili tako, da so zaslužke odlivali na posebne račune v tujini. Ker postkomunisti povsem obvladujejo (da ne pozabimo s pomočjo SKD!) politično prizorišče, je jasno, da ne le, da se nikomur nič ne zgodi, ampak stanje prikazujejo kot normalno.

Potem, ko je bilo prodanih že nekaj papirnih tovarn tujcem (Vevče, Količevci) in ko so lani v Palom s pravim pučem odstranili direktorico, ki slovenski udobomafiji ni bila po godu ter to veliko štajersko podjetje iz Sladkega vrha pripravili, da bo godno za najbolj izrazito obliko divjega lastninjenja (razprodaja po delih ter pobiranje provizij), so 13. marca letos prodali tujcem še največjo papirno tovarno v Sloveniji Videm iz Krškega. Čeprav so leta 1991 izračunali, da je ta papirniški velikan v tehniškem pogledu vreden 408 milijonov mark oziroma 170 milijonov knjižno, in bi po pravih likvidacijska vrednost podjetja morala biti vsaj 82 milijonov, so zdaj Videm razprodali za pičlih 35 milijonov mark. Kupilo ga je češko podjetje ICEC, katerega lastnik je Jaroslav Dostal. Ta možak je eden od trših članov bivše češke komunistične partije. Po spremembi režima konec osemdesetih let je padel v nemilost, vendar se je vsidral v družini čeških "finančnikov". Danes je nesporni šef papirniškega klana, povezan je z Rusom Bobrovom, bivšim članom ruske vojaške kontraobveščevalne službe, ki je dolga leta služboval na Češkem. Ko je Bobrov zapustil vojsko, je postal direktor "holdinga" celulozne industrije iz Kijeva in prodaja les na Češko. Veliko se je v preteklih letih govorilo, kdo in kam je odlival kapital iz sicer zelo uspešnega podjetja Videm in ga na koncu po hitrem postopku

dalje na str. 6

TEDENSKA INFORMACIJA SDSS

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE
Komenskega 11
61000 Ljubljana
Tel. 061/34 086, Fax 061/301 143

Ljubljana, 22. februar 1996

INFORMACIJA SDSS

Po izstopu ZL iz vladne koalicije se je Slovenskim krščanskim demokratom ponudila enkratna zgodovinska priložnost, da uresničijo svoj lasten predlog o predčasni volitvah in tako naredijo konec prevladujočemu vplivu sil komunistične provincije v izvršilni in zakonodajni oblasti ter hkrati omogočijo iskanje rešitev iz zunanjepolitične slepe ulice na novih osnovah.

Ta priložnost je bila zamujena in nima smisla razglabljati o vzrokih ter posledicah. Zato SDSS gleda v prihodnost in si bo še bolj prizadevala, da se ob letošnjih volitvah zagotovi jasna alternativa sedanjemu stanju.

S tem namenom predsedstvo SDSS pošilja Slovenski ljudski stranki in Slovenskim krščanskim demokratom delovni predlog Sporazuma o skupnem nastopu na letošnjih državnozborskih volitvah. Ta delovni predlog ne pošilja kot vsiljevanje svojih stališč, marveč kot predlog ene od možnih osnov za pogovore in dogovore o skupnem nastopu. Omenjeni predlog sporazuma je nastal tudi iz spoznanja, da se morajo konkretni dogovori pač nekje začeti, časa pa je vedno manj. Predsedstvo SDSS je pripravljeno sprejeti kot izhodišče pogovorov tudi povsem novo besedilo, ki bi ga predložila kaka druga stranka slovenske pomladi.

Predsedstvo SDSS je prepričano, da lahko močna koalicija demokratičnih strank volilcem ponudi pozitiven program razvoja Slovenije, s sposobnimi ekipami in dobrimi programi. SDSS bo preko dela in priprav, ki jih izvaja Strokovni svet, vsebinsko in kadrovske pripravljena prevzeti svoj del odgovornosti.

Predsedstvo SDSS naroča odborom SDSS v občinah, da si še naprej prizadevajo za tvorno sodelovanje strank slovenske pomladi. Osnovno vodilo pri delu stranke v občinah mora še naprej ostati interes krajanov in uresničevanje pozitivnih programov.

Župnijska hranilnica in posojilnica "Slovenia"

Vam nudi razne finančne usluge. Posojila za lušče, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

Poslužite se naše
slovenske finančne ustanove!

URADNE URE

725 Brown's Line, Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel: 416 255-1742 Fax: 416 255 3871

Monday, Tuesday, Wednesday...9:30 a.m. - 4:00 p.m.
Thursday - Friday.....9:30 a.m. - 7:30 p.m.
Saturday.....9:00 a.m. - 12 noon.

618 Manning Ave., Toronto, Ontario M6G 2V9
Tel: 416 531-8475 Fax: 416 531-8533

Monday, Tuesday, Wednesday...9:30 a.m. - 4:00 p.m.
Thursday - Friday.....9:30 a.m. - 7:30 p.m.
Saturday.....9:00 a.m. - 12 noon.

Villa Slovenia
23 Delawana Drive, Hamilton, Ontario L8E 3N6
Tel: 905 578-7511 Fax: 905 578 5130

Thursday.....3:30 p.m. - 7:30 p.m.
Friday.....12:30 p.m. - 7:30 p.m.
Saturday.....9:00 p.m. - 12 noon.

Dom Lipa, Etobicoke Ontario
(For residents only)

Wednesday.....3:00 p.m. - 4:00 p.m.

Ljubljana, 7. marec 1996

INFORMACIJA SDSS

SDSS PREDLAGA SPREMEMBO VOLILNE ZAKONODAJE

V Sloveniji velja proporcionalni volilni sistem, v katerem volivci glasujejo za politične stranke. Zakon o volitvah v Državni zbor sicer vsebuje nekaj navideznih elementov večinskega volilnega sistema, kar pa povzroča predvsem veliko nepreglednost in nerazumljivost volilnega sistema za povprečnega volivca. Sedanji zakon ne zagotavlja enakomerne zastopanosti volilnih okrajev v parlamentu, ne omogoča odpoklica poslanca, ki deluje v nasprotju s predvolilnimi obljubami in je varljiv, saj volivci glas, ki ga zaupajo posameznemu kandidatu, dajo pravzaprav politični stranki. Različne raziskave javnega mnenja kažejo, da se slovensko volilno telo zavzema za neposredne volitve kandidatov namesto strankarskih list, za enakomerno zastopanost okrajev in odpoklic poslanca, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti.

Sedanji zakon Slovincem, ki živijo izven meja matične domovine omogoča zgolj formalne, nikakor pa ne tudi realne možnosti volitev, čeprav je s tem kršena njihova volilna pravica.

SDSS je zato pretekli teden v zakonodajni postopek vložila predlog zakona o volitvah poslank in poslancev, ki uvaja dvokrožni večinski volilni sistem in ki odpravlja večino slabosti sedanjega sistema. Omogoča neposredno volitev ljudi, enakomerno zastopanost volilnih okrajev, odpoklic poslanca, izvolitev tistih, ki na volitvah prejmejo absolutno večino glasov volivcev, ki so glasovali in dva mandata za Slovence po svetu. Ker je nerealno pričakovati, da bo v sedanjem razmerju političnih sil v slovenskem parlamentu moč doseči dvetretjinsko podporo predlaganim spremembam volilne zakonodaje, je predsedstvo SDSS sprejelo sklep, da predlaga zakonodajni referendum, na katerem bodo slovenski volivci sami odločali o predlaganih spremembah. V skladu z določili zakona je tako SDSS v torek, 5. marca 1996, vložila pobudo za zakonodajni referendum o predlaganih spremembah volilne zakonodaje.

Ljubljana, 12. marec 1996

INFORMACIJA SDSS

1. SLS PODPIRA SODELOVANJE STRANK SLOVENSKE POMLADI, SKD ŠE VEDNO NI ODGOVORILA

Na delovni predlog Sporazuma o skupnem nastopu strank slovenske pomladi na državnozborskih volitvah, ki ga je SDSS sredi februarja poslala Slovenski ljudski stranki (SLS) in Slovenskim krščanskim demokratom (SKD), še vedno ni jasnih odgovorov. SLS se sicer načeloma strinja s predlogom, SKD pa se jasnemu odgovoru izmika. Kljub temu, da so SKD obljubili odgovor na pobudo za sodelovanje do 10. marca, besede niso držali.

2. PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA NI DOLOČIL ROKA ZA ZBIRANJE PODPISOV ZA REFERENDUM (Informacija 7. marec 1996)

Socialdemokrati so zato v ponedeljek zaradi kršenja človekovih pravic vložili ustavno pritožbo na ustavno sodišče in zaradi kršitve zakona o referendumu sprožili upravni spor na vrhovnem sodišču.

3. ZDRUŽENA LISTA (NEKDANJI KOMUNISTI) JE OBDRŽALA V VLADI OSEM DRŽAVNIH SEKRETARJEV

ZL je tudi po formalnem izstopu iz vlade v njej obdržala kar osem državnih sekretarjev v najpomembnejših resorjih vlade. Slovenska javnost zaradi tega dejstva in glasovanja poslancev ZL v parlamentu, kjer le-ti še naprej podpirajo vlado, vse bolj dvomi v iskrenost in avtentičnost izstopa ZL iz vlade.

SLOVENSKO - KANADSKI SVET

V nedeljo 3. marca 1996 je bil sestanek Slovensko - kanadskega sveta v cerkveni dvorani na Manning Ave., na katerem sta predavala g. Lojze Žižek o Mikloš Kuzmiču, prekmurskem duhovniku, pisatelju in preporoditelju iz 18. stoletja in dr. Avguštin Kuk pa o zdravnili vrednosti GINSENGA.

Po predavanjih je bil občni zbor Slovensko - kanadskega sveta. Za predsednico je bila izvoljena ga. Ema Pogačar.

Pustite Slovincem dve reči, ki ste nam dragi kakor svetle oči: sveto katoliško vero in pa besedo materno. (Slomšek, l. 1862.)

VENETI - VENDI - VINDIŠARJI KOROTANCI - SLOVENC

Alojz Povhe

Slovenci, ki so zgodovinsko dokumentirano vsaj 1400 let star indoevropski narod, so po stoletnih metežih dospeli do svoje samostojne narodne države SLOVENIJE 25. rožnika 1991.

Slovenija je majhna evropska republika, ki šteje pičlih dva milijona prebivalcev na površini od 20 tisoč km.

Neke vrste svobodne Slovenije smo imeli v sklopu Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS), pozneje preimenovane v Jugoslavijo. Ta država južnih Slovanov je nastala ob koncu prve svetovne vojne. Po porazu avstro-ogrske monarhije bi Slovenija - po Wilsonovem načelu - morala postati svobodna država in v svoje meje zajeti vkupni slovenski živelj; ali je, zaradi ignoranstva, samopašnosti in zlobnosti zmagovitih centralnih sil in diplomatske spretnosti sosedov ostalo izven meje te Slovenije skoraj ena tretjina slovenskega naroda in to: v Italiji, Avstriji in Madžarski.

Tako stanje, z le malenkostnim izboljšanjem, je ostalo tudi še po drugi svetovni vojni, in to zaradi nespretnega mešetarnja nesposobnih slovenskih politikov in nedobronamernosti srbskih oblasti, ki jim do teh "nekoliko Švabov" - kot so nas Slovenci Srbi dosledno imenovali, ni niti najmanj stalo.

Danes Slovenci živijo na prostoru nekdanjih avstrijskih dežel - Kranjske, Koroške, Štajerske, Primorske in Gradiške, ali od vseh je samo Kranjska ostala neokrnjena, v celoti slovenska.

Poreklo Slovencev in njihova prazgodovina je še premal raziskana. Še do nedavno je veljala zelo poenostavljena verzija, da so Slovenci eno od slovanskih plemen, ki so živeli izza Karpatov odnosno v Pripjatskem močvirju in da so odondod, v dobi preseljevanja narodov odšli proti zahodu; leta 568 da so sledili germanskim Langobardom, ki so odšli v severno Italijo; spraznjeni prostor med vzhodnimi Alpi in Jadranskim morjem da so tedaj naselili Slovenci in v teh krajih do danes ostali. Domoljub Cankar je te kraje opisal kot pravi "raj pod Triglavom". Naj citiram njegovo lepo legendo: "Ko je Bog delil narodom svoje darove, je na Slovence docela pozabil" (Tako mali in skromni narodič je še Bog enostavno spregledal, - moja opomba.) - "Šele potem, ko je bil delo že končal, je opazil uboge ljudi, ki so ždeli v nekem kotu. Srce se mu je stisnilo v ganjenosti, a glej, odkril je v neki vreči ob strani še polno lepih stvari. Raztresel jih je s svojo božjo kretnjo obilno po pozabljenem kotu, in kar je potem nastalo, je bila v malem lepota vseh lepota" - "Raj pod Triglavom".

Slovenci so civilizirani in kulturni narod že iz rane dobe ter v prav ničemur v tem pogledu ne zaostajajo za katerikoli malim, pa tudi velikim evropskim narodom. Naš prvi poznani jezikovni dokument, s slovenskim besedilom je v "Brižinskih spomenikih" iz leta okrog 1000. V našem stoletju med Slovenci ni nepismenosti. Tu celo prekašamo

neke večje narode, na primer: med ameriškimi rekruti, in celo med švicarskimi, je nedavno ugotovljeno pri rekrutiranju, da je med temi mladimi fanti 15 - 20% nepismenih, analfabetov, kar človeku zgleda naravnost neverjetno!

Kot že omenjeno, je naša davna prošlost premalo raziskana. Iz neke grešne skromnosti smo se zadovoljili s podatki, ki so nam jih v glavnem servirali nemški zgodovinarji. Da mi izhajamo iz Pripjatskega močvirja, je njihova zlobna iznajdba. Oni so nas vedno poskušali poriniti v nazadnjake. Za preprosto pamet je povsem nelogično, da bi takrat, pri maloštevilnem prebivalstvu, pri obilici nenaseljene, lepe, plodne zemlje, komu padlo v glavo, da gre živeti v močvirne predele, ker bi to bilo popolnoma nesmiselno. Močvirja so kvečjemu domena za žabe, kuščarje, komarje in drugo mrčes.

Zgodovina je bila seveda primarno pisana o in za velike narode in o velikih dogodkih. Majni narodi so bili omenjeni zgolj slučajno in ob robu. Te okolnosti so tudi vzrok, da je dokumentacija o naši preteklosti dosti skromna: posebno o začetnih časih, dočim je pozneje vse več podatkov, vse več virov.

Kot "Provincia Sclaborum" je Slovenija, na današnjem področju, omenil langobardski zgodovinar Paulus Diaconus, menih na Monte Cassino, v svojih spisih "Historia Langobardorum". Ta omemba se nanaša na leto 595. V onih časih je pojem "provincia" nedvomno pomenil samostojno državo. Pozneje, okrog leta 670, se prvič omenja Karantanija kot slovenska državna skupnost s prebivalci Karotanci ("Corontani").

Naj se tu vrnemo daleč nazaj v odkrivanju slovenske identitete. Nedavno je izšla Šavlijeva študija o Venetih, katere pisec istoveti s Slovenci iz davnine. Povezava med Slovenci in nekdanjimi Veneti je navodno utemeljena na pisanih virih srednjega veka kakor tudi v arheoloških in topografskih raziskavanjih (krajevna imena). Ali omenjene Venete ni istovetiti s prebivalci današnje Benečije. Naši Veneti so poznani tudi pod imenom "Vendi"; to je bilo slovensko plemo, ki je v 8./9. veku naseljevalo pokrajino med rekami Elba, Odra in Saala. Te so, neznano zakaj, pozneje imenovali Sorbe ali lužiške Srbe, ki so še dandanes ohranili svojo identiteto zahvaljujoč oblastem nekdanje DDR, ki jih je kot narodno manjšino celo protežirala. Znano je, da posebno Avstrijci Slovence radi imenujejo (seveda poniževalno in zaničljivo) "Vinde" in "Vindišarje", kar se očigledno nanaša na davne Venete, ki da so okoli leta 1500 pr. Kr. živeli na gori omenjenem ozemlju.

Smemo predpostaviti, da se je del teh Venetov - plemo Slovencev - od Venetov odcepil in iskal svojo domnevno srečo na dalji poti proti jugu, proti soncu, po primeru langobardskih sosedov.

Ta doba selitve starih Slovencev proti jugu je dosti

v mraku. Realnejši zgodovinarji pa v splošnem menijo, da so se ti domnevni predniki Slovencev okoli leta 570 naselili v Panoniji in vzhodnih Alpah, od Dunaja do Jadrana. Po solidnem podatku zgodovinarja Pavla Diakona so leta 595 na tem prostoru živeli Slovenci. Pred njimi so tu bivali Langobardi, ki pa so se ob velikonočnem času leta 568 odselili v Italijo, a prazen prostor so potem zasedli Slovenci in tu osnovali lastno državo Karantanijo, kar Paulus imenuje "Provincia Sclaborum".

Karantanija je bila svobodna kneževina. Kneze je postavljalo ljudstvo in oni so vladali na demokratični način, na kar jih je obvezovala zaprisega po posebnem obredu ustoličenja.

Naj tu omenim, da v življenjepisu sv. Kolumbana stoji podatek, da je ta menih leta 612 nameraval oditi na območje "Venetiorum" qui et Sclavi dicuntur". Okoli leta 623 tudi "Cronicon Fredegarii" poroča o "Schiavos coinomento Vinedos"; a slovenska država v vzhodnih Alpah se leta 631 omenja kot "Marca Vinedorum", poznejši Korotan ali Gorota.

Resni znanstveniki kot Šafarik, Dobrovsky, Kollar, Trstenjak, Tuma in drugi so zavrgli nemško teorijo (da so naši predniki prišli od izza Karpatov in iz ukrajinskih močvirij). Nasprotno, trdili so celo, da so Slovenci bili autohtoni, prvobitni prebivalci Evrope (a ne neki zakrpatiški žabarji). Sosedje Karantanije so bili Langobardi, Obri, Franki, Bavarci. Ti poslednji so jih leta 595 napadli in izropali. S pomočjo Obrov so jih naslednjega leta potolkli. Ali Obri so bili nezanesljivi zavezniki. Zato so se Karotanci združili s sosednimi Slovani - Moravani, Čehi, Sorbi - ter se pod skupnim kraljem Samom (vladal 623-658) uspešno zoperstavljali Obrom za svojo nezavisnost.

V daljem toku časa se je Karantanija razvijala in za svoj obstanek borila. Naj to dobo, ko je prišlo tudi do pokristjanjevanja, preskočimo, da bi, v kratkem, omenili še sledeče faze razvoja.

Leta 1335 so karantanske dežele prešle pod Avstrijo, pod Habsburžane, ki so slovensko ozemlje, dotlej strnjeno, podelili na upravne enote - dežele: Kranjska, Koroška, Štajerska - kar je zelo negativno vplivalo na slovensko skupnost.

V Avstriji je oblast pograbil manjšinski nemški element, a Slovenci, zdaj razdeljeni na več upravnih enot, so bili podvrženi ponemčevanju in raznarodovanju. Vendar je pravi čudež, da smo pod tujo, nenaklonjeno oblastjo ohranili do danes svojo narodno identiteto - svoj jezik, svoje tradicije in običaje ter uspešno preživeli pritisk raznarodovanja na treh straneh (Nemci, Italijani, Madžari). Ohranili smo se ne z borbo in oboroženo silo temveč z miroljubnim, kulturnim razvojem, budenjem narodne zavesti in ljubezni do svojega naroda in svoje grude.

Švica, marca 1996.

POSTKOMUNIZEM ALI NADALJEVANJE KOMUNIZMA V DRUGAČNI OBLIKI

nadaljevanje s strani 2

spravil v stečaj. Z razprodajo Vidma so zelo pchiteli, saj se volitve nezadržno bližajo. Komunisti tako pospešeno razgrabljajo dosedanje družbeno premoženje.

Ker je kriminal vsem na očeh in so kritike dela javnosti hude, je vlada zato, da bi pred volitvami vsaj malo omi(l)la svoj gangsterski obraz, na hitro ustanovila nekaj skupin za preiskovanje gospodarskega kriminala. Tisto v okviru vlade, ki jo je vodil zdaj že bivši sekretar za privatizacijo Tone Rop (zdaj minister za socialo in delo), so najprej predstavljali z velikim pompom, vendar so novice o njenem (ne)delu kaj hitro zamrle. Pred kratkim pa je generalni državni tožilec Anton Drobnič ustanovil posebno komisijo tožilcev, ki naj bi se ukvarjala z najbolj razvpitimi primeri gospodarskega kriminala, vendar je ta te dni (sredi marca) že pri prvem primeru naletela na ovire komunističnih aparatčikov v državnih ustanovah.

Hude posledice komunistične miselnosti se kažejo na vseh področjih. Tudi v sodstvu. Tako je lani nek kranjski sodnik držal obtožbo nekdanjega finančnika

v znani gorenjski tovarni smuči Elan (to so komunisti pokradli med prvimi in premoženje prelili v tujino) Pavla Kodra tako dolgo v predalu, da je rok za izročitev potekel, s tem pa je bila izničena tudi obsodba. Šlo je namreč za eno prvih obsodb za gospodarski kriminalni sploh.

Pred nekaj tedni sta v Mariboru policija in sodstvo z združenimi močmi napovedala tožbo proti mariborskemu županu dr. Alojzu Križmanu, ker je javno povedal, da se je Maribor spremenil v središče kriminala v državi in da obstaja celo načrt, da bi Maribor gospodarsko povsem uničili, na pogorišču pa bi zagospodarili nekdanji partijci (seveda gre za njihov pomladek, ki pa deluje po načelu najbolj nasilnega liberalizma), za to stanje pa sta kriva policija in sodstvo, ki to dovoljujeta. Seveda je povedal le to, kar že tako ali tako vemo, ker pa je to prišlo iz županovih ust, je to postkomuniste, ki Maribor politično povsem obvladujejo, zelo razbesnelo.

Križmanovemu svetlemu zgledu se je takoj pridružil kranjski župan Vitomir Gros, ki pa je vojno napovedal kar državi oziroma njeni upravi. V kranjski občinski hiši namreč po občinski reformi pred dvema letoma gostuje državna uprava, ki pa doslej ni hotela poravnati najemnine. Ker nenehna opozorila niso nič zalegla, je enostavno najel

varnostno službo ter zastražil stavbo občine, tako da državni uslužbenci niso mogli vstopiti. Takoj se je odzval zvesti notranji minister Andrej Šter (SKDI), ki je celo Kranjčan, in s policijo omogočil, da so uslužbenci lahko delali naprej. V ozadju naj bi imel pripravljene celo specialce. Tudi on je proti puntarskemu županu vložil kazensko ovadbo. Gros je hotel le to, da se spoštujejo zakoni, ki jih prav država najbolj krši.

Slovenija torej pospešeno tone v močvirju kriminala, razlika med kriminalom in delovanjem države pa je vedno bolj zabrisana. To je postkomunizem - nadaljevanje komunizma v drugačni obliki.

Ljubljana, 17.marca 1996.

"Mati je pokladala prve besede otroku na jezik in mu prve misli vcepila v srce. Budila je prve čute, njena ljubezen je prvo sonce, katero dušo tako dobrotno greje,..." je nekoč zapisal Fran Levstik. Vsaj ob materinskem dnevu naj bo naša hvaležnost izrečena z dejanji, da bo najrahljše božanje zraka vzbudilo v njenem srcu zahvalo. Mati nas je iz nebogljenih bitij vzgojila v človeka, zato jej ji bodimo hvaležni. Naše matere so kot luč na koncu predora. Ohranimo jim to luč in jim pomagajmo pri iskanju svetlih točk njihovega življenja.

MIKLÓŠ KÚZMIČ

nadaljevanje s strani 7

ni leposlovnih del. To je tudi razlog, zakaj je prva doslej znana prekmurska knjiga izšla šele po letu 1711, ko so se končala ropanja Turkov in Krucev.

Prva do sedaj znana prekmurska knjiga je izšla v letu 1715. Njej je sledilo še šest, vse izpod peresa agilnih protestantov. Gotovo je bil prevod NOVOGA ZAKONA, po Štefanu Kúzmiču, ki je z izredno voljo in marljivostjo ustvaril prekmurskim evangeličanom delo trajne veljave, in s tem spodbudil Miklóša Kúzmiča, da se je lotil izdaje knjig za katoličane Slovenske okrogline.

SLOVSTVENO DELO MIKLÓŠA KÚZMIČA

Miklóš Kúzmič je podaril Slovenski okroglini sedem knjig.

Prva knjiga so bili "SVETI EVANGYLIOMI", izdani v Sopronu leta 1780. Evangeliji so bili nadvse potrebni duhovnikom osebno, za potrebe bogoslužja pa tudi kot šolska berila. Do leta 1920 je izšlo že 13 ponatisov. Kúzmič je evangelije prevajal iz latinske predloge (VULGATE). Evangelije v prekmurščini so uporabljali vse do konca druge svetovne vojne, kar potrjuje izdaja iz leta 1939, "NEDELNI I SVETEŠNJI EVANGELIOMI."

Naslednja knjiga je "KRATKA SUMA VELIKOGA KATEKIZMUSA", izšla prav tako v Sopronu leta 1780. Gre za prevod in priredbo katekizma v obliki vprašanj in odgovorov. Tudi ta katekizem je doživel do leta 1906 11 ponatisov in je bil v rabi vse do Sakovičevega (1907) in Baševskega (1909) katekizma.

Istega leta - 1780 - in prav tako v Sopronu je izšla tretja knjiga "SLOVENSKI SILABIKAR". Omenjeni abecednik je Kúzmič prevedel in priredil iz madžarščine. Bil je nujno potreben, saj brez abecednika, iz katerega bi se naučili brati in pisati, ne bi mogli uporabljati ostalih knjig. Bil je ponatisnjen še enajstkrat (11).

Leta 1781 je izšla v Sopronu njegova četrta knjiga, in sicer prevod iz madžarščine, molitvenik "POMOČ BETAŽNIH I MIRAJOČIH". To je edina Kúzmičeva knjiga, ki ni bila ponatisnjena.

Molitvenik "KNIGA MOLITVENA" je izšla leta 1783 v Sopronu. Sestavil ga je Kúzmič sam in je bil edini katoliški molitvenik v prekmurščini. V prvotni obliki je izšel do leta 1891 osemnajstkrat (18), kar je v Sloveniji rekord - največkrat natisnjena knjiga do sedaj. Pri tem bi

opozorili, da, žal, ni našla mesta v sedanji Enciklopediji Slovenije.

Bila je brevir slovenskega ljudstva med Muro in Rabo, zares, kot je napisal Kúzmič "NA HASEK SLOVENSKEGA NARODA". Še sedaj nam zvani v ušesih izpraševanje vesti naših starih mamic iz Knige Molitvene: "Na posteli ležeč, si dobro premisli, da more biti gori ne staneš, nego se mrtev najdeš, kam pa duša? Den je premíno, ka si dobrega včinu". (M.K. 1783 str. 175-176).

Pesem "AMOR MEUS" je Kúzmič prevedel v Knigi Molitveni takole:

LÛBAV MOJA I VSE DOBRO TI SI, JEZUŠ MOJ.
KAJKOLI JE VES ETE SVEJT NE JE DRUGO NEGO BOJ.
VSE JE JALNO I NESTALNO, TI SI SAM MOJ PRAVI VOJ.
ALI JAZ NEJ ZA VOL STRAHA I PEKLA BOJAZNOSTI.
NEGO TE LÛBIM ZA VOLO, BOG TVOJE POPOLNOSTI.
ZATO NAJ ME VÉŽO, ŽGÉJO, NE BOM PRAVOI DOJDE ŽE:
ČÉ JEZERO KRIŽOV SPADNE NA ME I VSE NEVOULE,
NAJ JEZERO SMRTI, TRPIM, NE BOM PRAVO DOSTA JE.

(K.M. 1783, str. 273)

Pomen Knige Molitvene ni le verski in pastoralni, ampak tudi kulturno zgodovinski, saj je bila čez 150 let glavna slovenska knjiga, ki so jo prekmurški katoličani brali. (Smej)

Leta 1790 je izšel v Budini drugi Katoliški Abecednik za prekmurske katoličane. Abecednik je napisal Miklóš Revai, prevedel ga je Miklóš Kúzmič in sicer tako, da je bilo slovensko besedilo na levi, madžarsko pa na desni strani. Dokaj drzna poteza za takratne razmere. Abecednik z naslovom "ABC KNIŽICA NA NARODNI ŠOUL HASEK" je bila še enkrat natisnjena.

Miklóš Kúzmič si je nadvse želel, da bi njegovi rojaki dobili celotno NOVO ZAVEZO v svojem jeziku, da bi pa še STARO ZAVEZO, na to ni upal pomisliti. Vseeno ga je gnala ideja tako daleč, da se je odločil nekakšno srednjo pot. Prevedel je Janoša Molnarja delo z naslovom "STAROGA I NOJVOGA TESTAMENTOMA SVETE HISTORIE KRATKA SUMA". Delo je izšlo leta 1796 in bilo natisnjeno v Sombotelu. Knjiga je doživela sedem ponatisov.

Sedem knjig, danes se nam zdi to malo, toda pred dvesto leti je bilo veliko. Slovenska okrogline je imela do Miklóša Kúzmiča prav tako samo sedem knjig, pa še te niso vse prodrle med ljudstvo, saj o dveh ne vemo niti naslova.

Kot pesnik, Kúzmičevi verzi bi delali čast marsikateremu sodobnemu pesniku. Tako je na primer M. Kúzmič leta 1793 pisal svojemu prijatelju in pesniku Simonu Čergiču, župniku v Dolencih.

PESNIKUJMO, SIMON, ŠE NAPREJ VSI IZ SRCA,
ZAKAJ BI LEZLI GOR NA PINDOS, BOLJE JE DOMA.
APOLON NIMA OBLASTI V SLOVENSKI OKROGLINI,
SREČNO, GUARDINEC, ZAPOVEDUJ TI V SVOJI
DOMOVINI.

Kúzmičovo pesem "QUI HUMANA LEGIS VITAE FOLIUM", - "ki si premlašavaš z žitka človeka," je leta 1976 obravnavala celo "JAGIELLONSKA" UNIVERZA V KRAKOVU, potem ko jo je objavil dr. Jože Smej, mariborski pomožni škof v "MUZI MIKLÓŠA KÚZMIČA" 1976. Jagiellonska univerza je ena izmed najstarejših v Evropi. Ustanovljena je bila 1364, leto dni pred Dunajsko univerzo. Na Jagiellonski univerzi je 1938 študiral polonistiko in filozofijo Karol Woytyła, sedanji papež. Oceno Kúzmičeve pesmi je Jagiellonska univerza podala v reviji JEZIK IN SLOVSTVO. (Tone Pretnar)

Iz M.Kúzmičeve pesniško vezane besede veje visoka kultura njegovega duha, boj za resnico in pravico, skromnost, duhovitost in tudi šegavost, zlasti v izmenjavi veselih poslanic v verzih s svojim stanovskim prijateljem Čergičem. Vrsta bitij iz rimske mitologije, osebnosti in zgodovine v njegovih pesnitvah govore o mikavnem poznavalcu antike.

Duhovniško in splošno kulturno delovanje, predvsem pa njegovo slovstveno delo napisano v prekmurskem narečju slovenskega jezika, je opravilo veliko poslanstvo v boju za napredek ljudske kulture in izobrazbe v Slovenski okroglini.

Seme, ki sta ga zasejala oba Kúzmiča in njuni učenci, Števan na luteranski, Miklóš na papinski strani, je padlo na rodovitna tla prebujenega ljudstva Slovenske okrogline. Ljudje so dobili solidno versko izobrazbo v cerkvi, šoli in doma. In kot naslednji dejavnik je razvijanje pismenosti najširših množic. Pri tem ne smemo pozabiti, da je to že obdobje razsvetljenstva. Tako tudi Prekmurje v tem ne zaostaja za časom.

Že v 18. in 19. stoletju je nastopilo lepo število piscev od Košiča, Avgustiča, do široko razgledanega Borovnjaka, do Ivanocijevega kroga z obema Klekloma, Bašom in drugimi. Trudili so se v bistvu za iste cilje, namreč dati ljudstvu knjigo v razumljivem jeziku, v domačem jeziku in tako prispevati k temu, da v krajini med Muro in Rabo materni jezik, z njim človek slovenski ni izumrl.

SPOROČILO SLOVENSKEGA VELEPOSLANIŠTVA V OTTAWI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
61000 Ljubljana, Župančičeva 6

INFORMACIJA

O POGOJIH STUDIJA IN PRIDOBITVI STIPENDIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI V ŠTUDIJSKEM LETU 1996/97 ZA POTOMCE SLOVENSKEGA IZSELJENCEV BREZ SLOVENSKEGA DRŽAVLJANSTVA

Ministrstvo za šolstvo in šport že od leta 1976 dalje stipendira študente slovenskega porekla iz zamejstva ter potomce slovenskih izseljencev. V študijskem letu 1995/96 stipendiramo 43 potomcev slovenskih izseljencev za naslednje vrste študija: dodiplomski študij, krajša izpopolnjevanja oz. specializacije ter Celoletno šolo slovenskega jezika na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

POGOJI ZA ŠTUDIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI SO NASLEDNJI:

1. DODIPLOMSKI ŠTUDIJ

1. Kandidati, ki se v študijskem letu 1996/97 želijo vpisati v 1. letnik rednega dodiplomskega študija na kateremkoli visokošolskem zavodu v Republiki Sloveniji, se morajo do 14. marca 1996 prijaviti z obrazcem "Prva prijava za vpis v 1. letnik" visokošolskih zavodov v Republiki Sloveniji (obrazec 1.71/1). V njem po prednostnem vrstnem redu navedejo enega, dva, tri ali največ štiri študijske programe, v katere se želijo vpisati in za katere izpolnjujejo oz. bodo do rokov objavljenih v "Razpisu za vpis v študijskem letu 1996/97" izpolnjevali pogoje za vpis. Kandidati pošljejo odgovarjajoči visokošolski prijavno-informacijski službi samo eno prvo prijavo za vpis v 1. letnik, ne glede na to, če bodo v njej navedli študijske programe različnih univerz oz. visokošolskih zavodov.

V času od 19. februarja do 14. marca 1996 morajo torej kandidati izpolnjeno prijavo PRIPOROČENO poslati visokošolski prijavno-informacijski službi (VPIS):

- in sicer glede na to, če so na prvem mestu v "Prvi prijavi za vpis v 1. letnik" navedli študijski program, ki ga izvaja visokošolski zavod Univerze v Mariboru, na sledeči naslov:

Visokošolska prijavno-informacijska služba, Univerza v Mariboru, Krekova 2, 62000 Maribor (tel: 062/223-611)

- če pa so na prvem mestu v "Prvi prijavi za vpis v 1. letnik" navedli študijski program, ki ga izvaja visokošolski zavod Univerze v Ljubljani ali pa samostojni visokošolski zavod, pa na sledeči naslov:

Visokošolska prijavno-informacijska služba, Univerza v Ljubljani, p.p. 524, 61101 Ljubljana (Tel: 061/213-316).

2. Po Pravilniku o študiju tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva v Republiki Sloveniji (UL 5/94) se lahko le-teh vpiše do 5% od razpisanega števila študijskih mest za posamezni program ali smer, pri čemer je najmanj 2,5% prostih mest namenjenih Slovencev brez slovenskega državljanstva, kar pomeni, da je zanje "rezervirano" določeno število prostih mest tudi tam, kjer za državljane Republike Slovenije velja "Numerus clausus". Če število prijavljenih presega zgoraj navedeno "kvočo", se kandidati izberejo zotraj "kvote", v skladu z merili, ki veljajo za državljane Republike Slovenije.

Kot vsi ostali, pa morajo kandidati iz izseljenstva opravljati preizkus nadarjenosti na umetniških smereh (Akademija za likovno umetnost, Akademija za glasbo, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, na Fakulteti za arhitekturo in Fakulteti za telesno kulturo).

3. O vpisu tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva, ki so v skladu z merili oddali "Prvo prijavo za vpis v 1. letnik", bosta odločali univerzi. Zato naj kandidati iz izseljenstva predvidoma najkasneje do 31. avgusta 1996 Komisiji za študij tujih državljanov Univerze v Ljubljani predložijo sledeče:

- prošnjo, v kateri kandidat navede osnovne osebne podatke, zaželeni študij ter naslov in telefon
- fotokopijo spričevala o zaključenem srednješolskem izobraževanju
- fotokopijo spričevala zadnjih dveh letnikov srednješolskega izobraževanja
- nostrifikacijsko odločbo ali potrdilo o nostrifikacijskem postopku
- potrdilo o državljanstvu
- potrdilo o aktivnem znanju slovenskega jezika, če kandidat ni zaključil šole s slovenskim učnim jezikom
- zdravniško spričevalo

Kandidati lahko dobijo informacije v zvezi s tem postopkom dalje na str.

SPOROČILO SLOVENSKEGA

v Službi za mednarodno sodelovanje Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12, 61000 Ljubljana (Tel: 061/1252-189 ali 1254-055 int. 233, vsak dan 8:30 - 11:30). Na istem naslovu pa lahko dobijo tudi informacije v zvezi z vpisom, ki bo v referatih za študijske zadeve visokošolskih zavodov od 1. - 30. 9. 1996.

Kandidati, ki želijo študirati na študijskih programih, ki jih izvajajo visokošolski zavodi Univerze v Mariboru, pa naj najkasneje do 20. julija 1996 Centru za mednarodno sodelovanje Univerze v Mariboru predložijo podobne dokumente, kot bi jih v Ljubljani.

Kandidati dobijo nadaljnje informacije v zvezi s tem postopkom na Centru za mednarodno sodelovanje Univerze v Mariboru, Krekova 2, 62000 Maribor (Tel: 062/ 223-611). Na istem naslovu pa lahko dobijo tudi informacije v zvezi z vpisom, ki bo v referatih za študijske zadeve visokošolskih zavodov od 1. - 30. 9. 1996.

4. Pred vpisom na visokošolske zavode je potrebno tuje spričevalo o zaključenem srednješolskem izobraževanju nostrificirati. Vsa pojasnila v zvezi s tem daje Ministrstvo za šolstvo in šport, Aškerčeva 7, 61000 Ljubljana (Tel: 061/1769-500, kontaktna oseba: ga. Nadja Rakovec).

11. KRAJŠE IZPOPOLNJEVANJE OD 3 DO 12 MESECEV S PREDNOSTJO NA PODROČJIH SLOVENSKEGA JEZIKA, ETNOLOGIJE, GEOGRAFIJE, MUZIKOLOGIJE, UMETNOSTNE ZGODOVINE IN ZGODOVINE ZA DIPLOMANTE VISJIH OZ. VISOKIH ŠOL

Kandidat, ki se želi v Sloveniji na določenem področju študija izpopolnjevati, mora stopiti v stik s profesorjem - mentorjem na ustrezni fakulteti ter natančno določiti področje, na katerem se želi izpopolnjevati.

111. CELOLETNA ŠOLA SLOVENSKEGA JEZIKA NA FILOZOFSKI FAKULTETI V LJUBLJANI

Celoletna šola slovenskega jezika je namenjena vsem, ki bi se radi naučili oz. izpopolnili iz slovenščine. Traja od 1.10.1996 do 31.5.1997, razdeljena je na začetni, nadaljevanji in izpopolnjevalni tečaj, obsega pa učenje slovenščine, spoznavanje slovenske kulture ter učenje slovenskega strokovnega izrazja.

Rok za prijavo je teden dni pred začetkom tečaja. Vse dodatne informacije dobite na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Celoletna šola slovenskega jezika (tel: 1769-238 oz. 1257-055).

POGOJI ZA PRIDOBITEV STIPENDIJE

Studenti potomci slovenskih izseljencev imajo možnost pridobitve štipendije Ministrstva za šolstvo in šport za vse zgoraj omenjene vrste študija. Štipendije Ministrstva za šolstvo in šport so namenjene študentom slovenskega porekla, ki so pripravljeni po povratku v državo, kjer živijo, aktivno sodelovati pri ohranjanju slovenskega jezika in širše kulturne dediščine, sodelovati pri vzpostavljanju vsestranskih stikov z Republiko Slovenijo, predvsem v krajih z večjim številom slovenskih ljudi in njihovih potomcev.

Tako morajo kandidati za štipendijo najkasneje do 30. 6. 1996 poslati prijavo za štipendijo na Ministrstvo za šolstvo in šport, in sicer Službi za mednarodno sodelovanje, Zupančičeva 6, 61000 Ljubljana (Tel: 061/1323-225 ali 061/322-776, kontaktna oseba: ga. Eva Jurman).

Vse prijave za štipendije morajo obsegati:

- lastnoročno napisano prošnjo z utemeljitvijo (namen študija), življenjepis (z opisom dosedanjega šolanja in dela v slovenskih organizacijah in ustanovah);
- rojstni list (fotokopijo),
- priporočilo slovenskega društva, v katerega je včlanjen kandidat ali njegovi starši in ostala ev. priporočila.

Za dodiplomski študij morajo poleg tega predložiti še fotokopijo spričevala o zaključenem srednješolskem izobraževanju, za krajša izpopolnjevanja in specializacije pa fotokopijo diplome višje ali visoke šole.

Nepopolnih prijav pri izbiri kandidatov ne bomo upoštevali.

BIVANJE V STUDENTSKEM DOMU

Studenti potomci slovenskih izseljencev imajo prednost pri sprejemu v študentske domove. Tako naj kandidat, ki želi, da mu Ministrstvo za šolstvo in šport zagotovi mesto v študentskem domu, to jasno navede v prošnji za štipendijo. Kakršnokoli naknadno posredovanje ne bo možno zaradi že oddanih ležišč.

Vsem letošnjim maturantom želimo uspešno maturo in ustrezno izbiro nadaljnje študijske poti.

Ministrstvo za šolstvo in šport
Služba za mednarodno sodelovanje

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE PRVE PRIJAVE ZA VPIS

Pred izpolnjevanjem preberite RAZPIS ZA VPIS. Podatke vpisuje z VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI ali s pisalnim strojem. Obrazec je prirejen za računalniško obdelavo, zato je čitljivost odgovorov zelo pomembna. Enotno matično število občana, pošto število in datum že izdanega zaključnega spričevala vpišete v okenca sami z arabskimi številkami (0 1 2 3 4 5 6 7 8 9). V druga okenca ne pišete ničesar. Poslati smete samo eno prijavo, v njej pa lahko navedete študijske programe obeh univerz oz. samostojnih visokošolskih zavodov!

Vsem kandidatom priporočamo, da prijavo fotokopirajo.

Kandidati, ki letos obiskujejo zaključni letnik srednje šole, ne pošiljajo nobenih dokazil!
Vsi ostali kandidati MORAJO PRVI PRIJAVI PRILOŽITI PRI NOTARJU OVERJENE KOPIJE SPRIČEVAL. Originalnih spričeval ne pošiljajte!

1. OSEBNI PODATKI

Vpišite svoje IME in PRIIMEK tako kot v osebni izkaznici. Ne pišite pomanjševalnic ali ljubkovalnih imen.
Svoj spol označite tako, da obkrožite ustrezno število.
Vpišite enotno matično število občana tako, kot je na hrbtni strani osebne izkaznice. Prvi del te številke je datum rojstva.
Primer: 2 avgust 1976 zapišemo 02 08 976.
Če matične številke v osebni izkaznici nimate (npr. tuji državljani), vpišite samo datum rojstva.

2. STALNO BIVALIŠČE

Vpišite ulico oz. naselje ali hišno število stalnega bivališča. Stalno bivališče je kraj stanovanja, kjer ste stalno prijavljeni. Na ta naslov vam bomo pošiljali pošto, razen če boste izpolnili rubriko št. 7 "Naslov, kamor vpisna služba pošilja obvestila". Poštno število vpišete v okenca - v vsako okenca eno število. Če nimate telefona, pustite rubriko prazno.

3. PRIJAVA NA VISOKOŠOLSKI ZAVOD

V prijavi lahko navedete enega, dva, tri ali največ štiri študijske programe. Pomemben je vrstni red, v katerem zapišete programe, saj boste uvrščeni na enega za vsakega boste izpolnili vse potrebne pogoje.

Dopišite ime univerze (Ljubljana ali Maribor) oz. rubriko izpustite, če se prijavljate na samostojni visokošolski zavod. Vpišite ime fakultete, akademije, visoke šole in naziv študijskega programa ter smer oz. povezavo, če obstaja že v začetnem letniku. Naziv programa vpišite natančno tako, kot piše v razpisu za vpis. Ne vpisujte kratki; imena zavodov in programov izpišite v celoti! Morda bodo v pomoč naslednji primeri:

Akademija za glasbo
glasbena pedagogika

Fakulteta za družbene vede
sociologija
analitično teoretska smer

Filozofska fakulteta
A- nemški jezik, B- angleški jezik

Filozofska fakulteta
A- angleški jezik, B- novinarstvo na Fakulteti za družbene vede

Pedagoška fakulteta v Mariboru
geografija in zgodovina

Obkrožite vrsto študija - univerzitetni ali visokošolski strokovni študij.
Obkrožite, na kakšen način nameravate študirati - redno ali izredno.

Vpišite kraj dislocirane enote, centra za redni študij ali centra za izredni študij, sicer rubriko pustite prazno.

4. DRŽAVLJANSTVO

Obkrožite eno od štirih možnosti.

5. PODATKI O SREDNJEŠOLSKI IZOBRAZBI

Obkrožite eno od šestih možnosti.
Vpišite datum, ki je zapisan na spričevalu. Datum vpišete v okenca. Primer: 2. julij 1995 vpišete kot 02 07 95.
Vpišite natančno ime srednje šole ter program in smer. NE VPISUJTE KRATIC! Kraj srednje šole je sestavni del imena.
Primer:

Gimnazija Ledina, Ljubljana
Gimnazijski program

Srednja šola za farmacijo in zdravstvo, Ljubljana
Laboratorijski tehnik

Gimnazija in srečnja šola, Brežice
Ekonomsko-komercialni tehnik

Vpišite državo, kjer je sedež srednje šole.

6. DOSEDANJI VPISI

Obkrožite, kolikokrat ste bili redno vpisani. Za redni vpis šteje ponavljanje letnika ali pa prepis.

7. NASLOV, KAMOR VPISNA SLUŽBA POŠILJA OBVESTILA

To rubriko izpolnite le, če želite da vam vpisna služba pošilja obvestila na naslov, ki se razlikuje od naslova stalnega bivališča.

OPOMBE

To rubriko lahko pustite prazno, lahko pa jo izpolnite, če menite, da morate navesti še kakšen pomemben podatek.

Na koncu se morate podpisati, s čimer jamčite, da so podatki, ki ste jih navedli, točni.

URADNE PIPOMBE

To rubriko pustite prazno, saj je namenjena delu vpisnih služb.

ROK ZA ODDAJO PRVE PRIJAVE JE
14. MAREC!

KARMEL V PRIPRAVI
V
MIRNI PEČI

Imena darovalcev:

Ferkulj Mirjam.....	\$	50.-
Juha Mary.....	\$	100.-
Osredkar Mara.....	US \$	100.-
Neimenovani.....	\$	100.-
Ugovšek Mimi.....	\$	30.-
.....		
skupaj	\$	380.-
.....		
prejšnji prispevki.....	\$	7070.-
tokratni.....	\$	380
.....		
Skupaj.....	\$	7450.-

Vsem darovalcem se v imenu karmeličank lepo zahvaljujem.

Ob tej priliki prilagam tudi velikonočno sporočilo sestre Agneze.

Mara Osredkar

Spoštovani dobrotniki!

Bliža se največji praznik Vstajenja našega gospoda Jezusa Kristusa. Vstali Zveličar naj Vam vsem, dragi darovalci, bogato povrne za Vaše darove, kateri pomagajo k uresničitvi zastavljenega cilja. Njegova moč v trpljenju naj Vas podpira. Bodite pa tudi deležni njegove zmage. Pri vseh obredih na Veliki teden boste v duhu z nami.

Iskreno hvaležna za vso Vašo dobroto in pomoč Vam želim v imenu vse redovne družine veselo in milosti polno Veliko noč!

S.M. Agneza Saje

IZ SLOVENSKEGA TORONTA

Anica Resnik

Župnijska skavtska skupnost pri Mariji Brezmadežni v New Torontu je 27. januarja letos praznovala petintrideseto obletnico obstoja.

V letu 1961 je bila ustanovljena nova slovenska župnija v New Torontu. Od prve župnije Marije Pomagaj so se mnoge mlade družine začele seliti v nove dele razvijajočega Toronta. Pokojni župnik Janez Kopač in kaplan Franc Sodja sta spoznala potrebo po mladinski organizaciji, ki bi poleg katoliških šol popolneje vzgajala mladino v značajne fante in dekleta. V skavtizmu sta našla odgovor. S pomočjo zvestih župnijskih delavcev se je od leta 1961 razvijala skavtska organizacija in v letu 1970 dosegla višek, ko je postala najmočnejša skavtska skupina v okrožju West Toronto. Šestim začetnikom se je tekom devetih let pridružilo do 100 fantov in 76 deklet (od 6 do 20 let starosti). Mnogi izmed njih so postali skavtski voditelji, zavedni krščanski možje in žene, poslovneži, ki so danes upoštevani in delavni člani slovenske newtorontske skupnosti.

Po geslu "Bodi pripravljen", s katerim je lord Baden Powell okrog leta 1908 ustanovil skavtsko gibanje, se mladina vzgaja v verskem duhu, v dolžnosti do Boga, bližnjega, do samega sebe, da postanejo popolnejši člani skupnosti, v spoštovanju narave in sveta okrog njih.

Skavtizem dosega te cilje z urejenim programom dela na sestankih, taborenjih, raznih skupinskih in dobrodelnih akcijah. Pomembna je vzgoja v samopomoči in pomoči bližnjemu.

Za uspešen razvoj skavtizma so pomembni voditelji, duhovni vodje in prostovoljci. Ob petintridesetem jubileju se spomnimo pokojnega župnika Janeza Kopača in prvega duhovnega vodnika Franca Sodje. Ustanovitelj newtorontskih skavtov pa je bil še danes nadvse delavni Blaž Potočnik. Prvi predsednik skavtskega odbora je postal pokojni Franci Cerar. Njemu so sledili: S. Tekavčič, Stane Kranjc, Ludvik Stajan, Tone Ferkulj in drugi. Dvanajst let je vodil mladino profesor Janez Slana, ki je v svojem pozdravu na skavtskem večeru, ob spominu na svoja vzornika, župnika Janeza Kopača in Francija Cerarja, izjavil, da mu je mesto v kanadski in slovenski družbi pripravila skavtska vzgoja.

Iz vrst voditeljev in pomočnikov izstopajo še imena John in Kristina Vičič, Mara Tratnik Osredkar, ki je trinajst let šivala skavtske rute, Elsie Kranjc, prva voditeljica skavtinj, ustanovljenih v letu 1965, Darinka Blatnik, Marjan in bratje Ulčar, John Bernik, Jaka Oprešnik, Stane Ferkulj, Jože Marn, Janez Kus, Viktor Pirc, Toni Grošelj, John Pahulje, John Pleško - Mili Ulčar, Maggi Ferkulj, Ani Bartolj, Betty Resnik, Doug in Diane Walsh, Doreen Mihelčič. Sedanji predsednik je John Genorio, ki s pomočjo duhonega vodje lazarista Pavleta Novaka in pomočniki ohranja živo idejo skavtizma pri Brezmadežni.

Vse skavtske akcije in prireditve zadnjih dveh let pa so namenjene za letošnjo skavtsko taborenje s slovenskimi skavti v Sloveniji. Program obiska domovine staršev je že izdelan in vsi se veselijo skorajšnjega srečanja.

V času, ko se rušijo na vseh področjih temelji zdrave krščanske družbe, velja naša najgloblja zahvala tem skavtskim delavcem in vsem pomočnikom, ki tu niso omenjeni, za njihovo nesebično delo za slovensko mladino. S skavtskim geslom "Bodi pripravljen" vodijo mlajši rod na svetlo pot življenja, ki prinaša resnično svobodo, srečo in pravo ljubezen do Boga, bližnjega, samega sebe in narave.

3. februarja so v newtorontski dvorani člani pevskega zboru Fantje na vasi skupaj s pevci Majolka iz Hamiltona pripravili lep družabni večer. Obenem so počastili svojega pevovodjo Naceta Križmana za njegov osemdeseti rojstni dan. Večno mladi Nace živi za slovensko pesem. V dobrih in hudih časih prepeva s svojimi fanti, ki so danes kot on očetje in stari očetje. Pesem ohranja njihova srca mladeniško sveža in prešerna. Vsak njihov nastop je dobro obiskan, posebno če zapojejo s hamiltonskimi prijatelji. V časih so z njimi gostovali tudi clevelandski Fantje na vasi.

Priljubljena pevka skupina je prvič nastopila na folklorni prireditvi Metro International Caravan - Ljubljana Paviljon v letu 1977. Slovenski paviljon je s svojim domačim programom takrat privabil obiskovalce od blizu in daleč. Fantje na vasi v narodnih nošah oznanjajo s svojo pesmijo, da izhajajo iz male, sedaj svobodne dežele Slovenije. Prepevajo na poletnih srečanjih in raznih slovesnostih, spremljajo pokojne na zadnji poti in nas vsako leto enkrat s koncertom popeljejo iz dnevnih tegob v lepoto domače pesmi.

Sprva so Križmanovi fantje peli pod imenom Vrba kot odmev na Prešernovo pesem 'O Vrba, srečna, draga vas domača', kot pozdrav domovini, katero so pred krutim sovražnikom morali zapustiti, da si hranijo življenje. Ljubezen do slovenske pesmi jih združuje vsa ta leta.

Skromna je naša zahvala za njihov kulturni dar. V imenu udeležencev slavnostnega večera, pevcev in odsotnih prijateljev Fantov iz Clevelanda, se je ga. Cvetka Arhar zahvalila Nacetu in mu čestitala za visoki rojstni dan.

Obenem se je spomnila dveh članov zboru, ki sta prerano odšla od nas, Franceta Arharja in Božota Cerarja. Pevci so za darilo poklonili vozovnico v Slovenijo, clevelandski Fantje so naročili slovenski šopek, lovci iz Allistona po g. Mirkotu Raku pa zlato uro. Še dolgo čez polno č, po dobri večerji in koncertu, je za ples igral orkester Matije Lebarja.

Kot v veliki družini, tako tudi v širši slovenski družini praznujemo različne jubileje in slovesnosti. Poleg župnijskih občestev obstojajo še svetna, kulturna društva in organizacije, kjer v medsebojni povezanosti in delu za skupne namene vlada občutek domačnosti in pripadnosti slovenskemu narodu.

Eno takih društev v Torontu je Slovenski dom s sedežem na Pape Ave. v Torontu, ki letos praznuje 32 letnico obstoja. Združuje naše rojake iz širnega Toronta do Oshawe in čez. To obletnico je društvo praznovalo 10. februarja v cerkveni dvorani na Manning Ave. Orkester Triglav, ki je igral ta večer, sestavljajo člani društva samega, predvsem družina Avgusta Konje.

.....

Pravilo je, da v začetku leta pregledamo preteklo letno poslovanje. Na občnih zborih poslušajo člani poročila, volijo in potrjujejo nove odbore, pripravljajo nove programe. Tako je 11. februarja prva Slovenska hranilnica in posojilnica J.E.Kreka v Torontu zborovala na 43. letnem občnem zboru v dvorani na Manning Ave. Na vodilna in upravna mesta prihajajo mlajši, v kanadskih šolah vzgojeni Slovenci, za nove poslovne zahteve in delovanje sposobni strokovnjaki, ki jim številno članstvo zaupa svoje finančno poslovanje.

.....

25. februarja pa smo v Domu Lipa prisostvovali letnemu sestanku te naše dobrodelne ustanove, katere ideja je zaživela že leta 1975 na prvem občnem zboru, ob navzočnosti Marijinih sester, ki so v Torontu prve začele zbirati darove in se pridružile takrat skupini laičnih Slovencev s skupnim namenom v bodočnosti pomagati ostarelim in pomoči potrebnim rojakom. Ideja je po dolgem in težavnem delu postala resničnost. Dom Lipa že od leta 1987 nudi stanovanje in oskrbo. Danes, po pametnem in poštenem gospodarstvu in upravi, je Dom Lipa uradno zglad starostnega doma za vlemesto Toronto.

Člani ustanove Dom Lipa so vodilna mesta v sedanjem odboru zaupali mlajšim, tukaj izobrazjenim poklicnim Slovincem kot so inž. Darko Medved, računovodja Mark Žižek, advokat Anton Klemenčič. Kot zavedni mladi Slovenci naj sprejmejo vso našo zahvalo in zaupanje.

Iz teh kratkih poročil se ustvarja podoba in zgodba naše torontske skupnosti.... Vsestransko je razgibana in zanimiva, polna življenja, uspehov in preiskujenj, po vztrajnem delu razveseljuječa, ker iz nje odseva zdrav slovenski duh, pridne roke in veselo zvesto srce...

... V deželo prihaja pomlad. Na drevesnih vejah kali novo brstje, vrbe ob vodah se odevajo v mehke barve, v svetlem jutru nas pozdravljajo ptice, vračajoče se z juga na naše vrtove...

Na oglašnih deskah v naših dvoranah so vabila na nove glasbene prireditve...

OBISK RIBNIŠKEGA OKTETA V KANADI IN ZDA

K nam v Kanado in Združene države Amerike prihaja Ribniški oktet. 15., 16. in 17. marca so prepevali v Torontu in Hamiltonu, nato pa ponesli svojo pesem v Cleveland in Chicago. Iz njihove brošure povzemamo: Ribniški oktet obstoja že petnajst let. Idejo za ustanovitev je sprožil Tone Kozlevčar, znani slovenski pevec in organizator pevskega zborov v Šentvidu pri Stični in številnih drugih kulturnih manifestacij. Oktet sestavljajo izšolani pevci, solisti z opernih in koncertnih odrov, radia in TV ter par zborovskih pevcev iz Ribnice. S svojimi nastopi v domovini, Evropi, Argentini, Braziliji in Urugvaju ustvarjajo nepozabna doživljenja in trajna prijateljstva. Njihov repertoar obsega skladbe klasične, baročne in romantične glasbe, pesmi raznih narodov s poudarkom na slovenski narodni in umetni pesmi. Letos prvokrat prinašajo svojo pesem na severnoameriški kontinent.

Mogočno in živo odmeva...vriska, prosi, moli, ljubi, obljublja in pripoveduje, se šali in povečuje, odkriva skrito življenje in lepoto narave, vse globine človeške duše in srca....

Vse to smo doživljali ob pesmi Oče naš, s katero so se predstavili v cerkvi Marije Pomagaj in potem v dvorani s programom šestnajstih pesmi. Tu so posebno živo zadonele: pesem Večerni Ave, kjer v večerni mrak in tišino slovenske zemlje tonejo zvonovi naših cerkva, veličastna Triglav, O kresu in bajni lepoti poletne noči, Mojce, kjer nas solist popelje na Koroško, v romantiko

preproste in čiste ljubezni. V skladbi znanega zbiratelja slovenske folklorne Franceta Marolta Ribniška v klenem zvoku, živi dinamiki izzvene glasovi teh osmih pevcev, ki s svojimi izrednimi darovi in ljubeznijo do slovenske pesmi bogate in ohranjajo našo narodno in tisočletno krščansko tradicijo.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR ODMEV SLOVENIJE IN SLOVENSKI FANTJE

V newtorontskem mladinskem zboru resnično odmeva domača pesem. Njej se pridružijo še fantovski glasovi in za popolnejše glasbeno doživetje še najmlajši, ki s svojimi nežnimi, kot gorski studenec čistimi glasovi prevzamejo prostor in srca poslušalcev.

V izvajanju izbranih pesmi domačih slovenskih skladateljev se harmonično prelivajo mladi glasovi, ki doživeto pripovedujejo o domu, lepoti zemlje, življenju, ljubezni, pojejo Mariji v čast in vedrijo srce.

Najmlajši, od 5 do 12 let starosti, so nas očarali s pesmijo Edelweiss in Do re mi iz filma Sound of music, ki so jih po slovensko zapeli in še par drugimi. Tako prigrčnega petja z naših odrov že dolgo nismo slišali.

Mlada voditeljca Jože Oražen in Mojca Končan-Imperio zaslužita priznanje za vzorno, vztrajno delo in zvestobo slovenski pesmi.

O zadnjem koncertu zborov Plamen in Majolka pozneje....

Naše slovensko srce še utripa, pesem nas dviga v svobodne višine in živeče po širnem božjem svetu združuje s sončno deželo pod Triglavom - Slovenijo.

Anica Resnik

KRITIČNO PREDVOLILNO RAZGLABLJANJE

nadaljevanje s strani 4

uspešni gospodarstveniki; navedeni poznajo sposobnost sodelavcev. Cerkevni voditelji naj se ne bojijo omenjati oseb, ki so se pregrešile proti narodu. Z najbolj direktnim in iskrenim učenjem eden drugega, moramo nastopati, če hočemo, da se sami in narod naučimo kritično izbirati in odstranjevati slabe voditelje.

Ni res, da se javno ne sme imensko kritizirati vodilnih oseb, saj to je vendar demokracija. Vedno pa se mora dati kritizirani osebi čas in mesto obrambe. Narodni voditelji so ljudska lastnina, tam ni nikakršnih "zaprtih vrat".

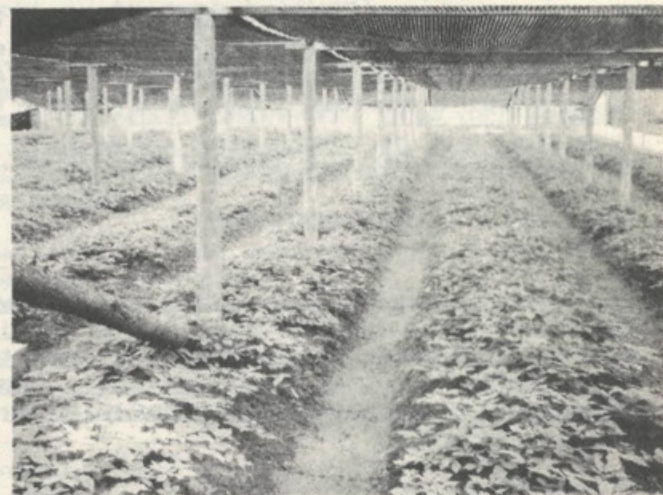
Odpraviti se mora pretirane plače poslancev in privilegiranih upokojujencev iz vrta enoumja zlasti zdaj, ko je toliko nezaposlenih po njihovi krivdi.

Narod potrebuje voditelje, ki znajo pridržati dobre in odstraniti slabe lastnosti.

Skrbno se morajo narodni voditelji zoperstaviti evropskemu neokolonializmu.

Voditelji, diplomati, gospodarstveniki, morajo iti čez posebne vzgojne tečaje, da se odvadijo klečepazništva pred tujci, kar se danes posebno odraža na uporabi slovenščine. Strahotna slovenska slabost. Časopisi, revije, radijske postaje naj vpeljejo posebne vzgojne kolone in ure o principih izbiranja in lasnostih idealnih voditeljev.

Z vsa močjo pa mora slovenski narod podpreti Slovenke in jim omogočiti vodilne položaje.

Prvi in edini slovenski nasad Ginsenga na Kukovi kmetiji v Muskoki, Kanada.

IZ SLOVENSKEGA TISKA

Slovenec, 16. marca 1996.

Tednik NEDELJA, 3. MARCA 1996

Javno vprašanje notranjemu ministru Andreju Šteru!

Zadnje dni se v Sloveniji pojavljajo grozilna pisma, namenjena in naperjena proti nekaterim voditeljem strank slovenske pomladi, cerkvenim dostojanstvenikom in njihovim sodelavcem. Pisma so podpisana z »Odporniški odbor« oziroma »sinovi in hčere pobitih in padlih borcev NOB«. Že dejstvo, da se predstavljajo kot otroci padlih borcev v NOB dokazuje, da so stari najmanj 52 in več let. V pismih grozijo z likvidacijami, rušenjem kapelic in cerkva in še nekaterimi terorističnimi dejanji v slogu palestinskega Hamasa. Že same grožnje so kaznivo dejanje, zato upamo, da notranje ministrstvo išče avtorje teh pisem. Bo naša dežela zaradi takih groženj, ki so zvest posnetek medvojnih, obravnavana kot dežela terorizma? Sporočamo vam, da smo zaradi varnosti ogroženih Slovencev in s ciljem ohraniti vsaj tisto demokracijo, katero smo si priborili, prevedli omenjena

grozilna pisma v tuje jezike in jih z razlago poslali merodajnim mednarodnim ustanovam. Hkrati smo navedli tudi nekaj imen naših nekdanjih vodilnih marksistov. Če se kateremu koli tistih, ki so jim grožnje v javnem sporočilu namenjene kaj zgodi, bodo te ustanove sprožile akcijo in poklicale na odgovornost omenjene osebe. Molk, ki je nastal v teh krogih, je preveč značilen. Boste vi, g. notranji minister, ukrepali tako pozno, kot julija lani, ko je Darko Zupan skoraj mesec dni »gladoval«, predvsem pa grozil s smrtjo Janezu Janši, pred sedežem SDSS na Komenskega 11? Sprašujem vas, kaj ste in kaj nameravate ukreniti v tem primeru? Naša dežela se pripravlja na obisk Svetega očeta. Ste pomislili, da so te grožnje lahko nevarne tudi zanj? Gospod minister, vi in vaše službe ste odgovorni za red in mir v naši domovini in prepričani smo, da to želite ohraniti tudi v prihodnje. To pa boste dosegli le, če se boste na take in podobne grožnje dosledno in hitro odzivali. Od vas g. notranji minister, ki ste v službi naroda, pričakujemo tudi takšna zagotovila, ki ste jih po pristojnosti ministrstva, ki ga zastopate, dolžni izvajati v prid vseh Slovencev. Zahvaljujem se vam za vaš odgovor.

Marija Vodišek, Ljubljana

ŠE OB 20. OBLETNICI PETERLINOVE SMRTI

NEDELJA - cerkveni list krške škofije v Celovcu - je dne 3. marca 1996, objavila nadvse pohvalno in zasluženo oceno o kulturnih prispevkih prof. J. Peterlina k slovenski prosveti na Primorskem ob 20. obletnici njegove prerane smrti. Članek objavljamo na drugem mestu današnje S.D.

Podobno oceno Peterlinovih velikih zaslug pri gradnji slovenske kulture in šolstva v po-fašistični Primorski je napisal tudi slovenski profesor v svojih spominih (Dnevniku) leta 1976, ki jih je pa PONATISNIL, po 20 letih, program "DRAGA 1995".

V obeh stoji zapisano, da se je prof. Peterlin, "ČEPRAV JE PRIHAJAL IZ KROGA EHRLICHOVIH STRAŽARJEV, znal odpreti zamejski stvarnosti..." Bolj točno in bolj pravično bi bilo, če bi zapisal: KER je prihajal iz kroga Ehrlichovih stražarjev.

Prof. Ehrlich namreč ni imel predsodkov proti Primorcem (berite njegov govor na Slomškovem grobu l. 1939, zabeležen v S.D. sept. - okt. 1995, str. 1), kjer prof. Ehrlich ponavlja Slomškove besede, da "nismo samo Kranjci, Štajerci, Korošci, Prekmurci in Primorci, ampak smo VSI ČLANI SLOVENSKEGA NARODA.

Če pa beseda "ČEPRAV" ni nameravala namigavati na ta očitek, potem je verjetno imela namen, vreči senco madeža pripadnosti prof. Peterlina neki organizaciji, ki tistim, ki "ČEPRAV" pišejo ali ponavljajo, iz enega ali drugega razloga, "krog stražarjev" ni po volji. Pričakovali bi od vseh teh, da ne bi pisali zbadljivo o prof. Peterlinu in njegovih stražarskih koleh, idealistih, pionirjih in stebrih tržaških šolsko-vzgojnih in kulturnih ustanov v po-fašističnem Trstu (dr. M Šahu, dr. M. Poštuvan, prof. V. Beličiču, dr. J. Felicijanu, dr. B. Novaku, prof. Oto Muru in še komu..., zlasti iz prvih let po koncu vojne), ko prej omenjenih piscev še ni bilo zaslediti med kulturnimi delavci na slovenskem Primorju; če ne iz drugega razloga, vsaj iz KRŠČANSKE PIETETE DO POKOJNIKOV.

Avguštin Kuk

Šola brez cerkve je ledenici podobna, v kateri prave svetlobe in nobene toplote ni.

(Novice 1848.)

Pred 20 leti je umrl Jože Peterlin

V ponedeljek, 4. marca, bo natančno dvajset let, odkar se je od nas za vedno poslovil Jože Peterlin, profesor slovenščine in zgodovine umetnosti na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu, vsestranski kulturni delavec in organizator.

V Italijo je prišel po zmagi revolucije v Sloveniji in se takoj včlenil v kulturno in narodno delo, v katerega je bil aktivno vključen že v Ljubljani.

Sodeloval je pri odprtju slovenskih šol na Tržaškem in zbiral prve vpise vanje, vključil se je v delo na radiu kot igralec, avtor in režiser. Vse svoje energije je posvetil kulturnemu delu v zamejstvu. Organiziral je študirajočo mladino in zanjo ustanovil Slovenki kulturni klub, prirejal kulturne tabore na Repentabru in postavil temelje

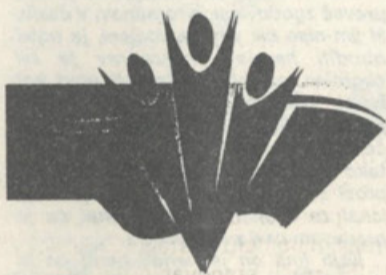
prosvetnemu delu katoličanov, ko je skupaj z drugimi sodelavci ustanovil Slovensko prosveto. Začel je s študijskimi dnevi Draga in še prej je postavil temelje Društvu slovenskih izobražencev. Bil je med pobudniki revije Mladika, spremljal kot recenzent predstave Slovenskega narodnega gledališča v Trstu od prve predstave decembra 1945 do svoje smrti in sodeloval povsod, kjer je bilo treba pomagati pri kulturni in narodni rasti narodne skupnosti na Tržaškem, ki sta jo hudo prizadela najprej fašizem, potem pa še komunizem in kominform.

Jože Peterlin je bil človek posebnih darov, izredne širine in uglednosti, znanja, razgledanosti in delavnosti. Slovenstvo in slovenski ljudje so pri njem bili vedno na prvem mestu. Ni

poznal počitka in je med delom tudi omahnil. Padel je, zadet od srčne kapi, ko se je vračal z gledališke predstave v Kulturnem domu v Trstu.

Njegovi prijatelji in sodelavci pripravljajo spominsko slovesnost. Ta bo v njegovem rojstnem kraju na Vinjem vrhu pri Beli Cerkvi, v nedeljo, 23. junija, z odkritjem spominske plošče na cerkvi, za katere obnovo zbirajo denarne darove. Tako se bodo primorski Slovenci oddolžili njegovi Dolenjski, kjer se je rodil pred osemdesetimi leti.

Ožji sorodniki in prijatelji pa se ga bodo spomnili ob dvajsetletnici smrti tudi pri sv. maši, ki bo v ponedeljek, 4. marca, prav na večer njegove smrti, ob 19.30 v župnijski cerkvi na Opčinah.

Count Yourself In! May 14, 1996

CENSUS

A message about the census

For over 300 years, the census has painted a picture of our people and the places in which we live. The information collected on May 14, 1996, will help all of us prepare for the future. The census provides information needed by community groups, businesses, and governments to develop plans for education and training, new products and services, housing for seniors, health care services, and many other programs that are important to all of us.

By law, Statistics Canada must take a census every five years, and every household must fill in a census form. And by law, no one, except employees of Statistics Canada, is allowed to see the personal information you provide.

Please fill in your census form and mail it back on May 14, 1996.

Thank you for your co-operation.

Ivan P. Fellegi
Chief Statistician of Canada

V zadnjem kanadskem ljudskem štetju - leta 1991 - smo se Slovenci v Kanadi slabo izkazali.

Od 50.000 - tako pravijo, da nas je v Kanadi - se je v zadnjem kanadskem ljudskem štetju izjavilo samo 8050 kot Slovenci - Slovenians - , nekaj nad 10%.

Pričakujemo, da se bomo letos, 14. maja 1996, bolje odrezali in zvečali število - SLOVENIANS.

SLOVENIA - SLOVENIANS!

Slovenska Hranilnica in
Posojilnica Janeza E. Kreka

Prva Slovenska Hranilnica in Posojilnica v Kanadi

747 Brown's Line
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
tel: (416) 252-6527

Monday	10 am - 4 pm
Tuesday	10 am - 8 pm
Wednesday	10 am - 4 pm
Thursday	10 am - 8 pm
Friday	10 am - 8 pm
Saturday	9 am - 12:30 pm

646 Euclid Avenue
Toronto, Ontario M6G 2T5
tel: (416) 532-4746

Tuesday	11 am - 7 pm
Thursday	11 am - 7 pm
Friday	10 am - 8 pm
Saturday	10 am - 1 pm

John E. Krek's
Slovenian Credit Union

Canada's first Slovenian Credit Union

JEK
SLOVENIAN CREDIT UNION

S E R V I C E S U S L U G E

• Chequing	• Čekovni račun
• Savings	• Hranilne vloge
• Term deposits	• RRSP
• RRSP	• RRIF
• RRIF	• Hipotečna posojila
• Loans	• Osebna posojila
• Mortgages	• Kreditna karta
• Line-of-Credit	• Master Card
• Master Card	
• Banking machine card	
• Travel Insurance	
• Travellers Cheques	

VZNEMLJIVA SLOVENIJA

V Novi Gorici (Slovenija) in Gorici (Italija) izdajajo privrženci nekdanje Jugoslavije list z naslovom "Isonzo-Soča", ki izhaja trimesečno. Eden od članov uredništva je v zimski izdaji objavil "pismo bralca", v katerem je na dokaj odkritoščen jugoslovanski način napadel najnovejšo knjigo dr. Šavlija "SLOVENIJA, PODOBA EVROPSKEGA NARODA" (1995).

Zanimivo in značilno je še zlasti dejstvo, da jugoslovanska stran še danes odreka Slovencem oblikovanje samostojnega pogleda na lastno zgodovino. S kakšnimi "metodami", o tem nam priča samo "pismo".

Ured. SD

JOŽKO ŠAVLI: DON KIHOT ALI SANČO PANSI?

Iskanje slovenske identitete v Venetih ni nova zadeva, vendar je zadnja knjiga Jožka Šavlija "Slovenija - podoba evropskega naroda" spet dvignila precej prahu, predvsem pa je razpihala narodnozavedna in politična čustva. Posebno ob meji slovenskega nacionalnega prostora s tisočletnim romanskim imperijem v času, ko njegova pravna naslednica Italija igra nekakšno samozvano vlogo vratarja v Evropsko unijo.

Gonilno silo, reagent Šavlijevega prizadevanja je najbolje odkril Ace Mermolja in avtorja knjige zato tudi najbolj razhudil. Predstavnik sodobne evropske inteligence namreč ne določata niti pleme iz začetka našega štetja niti najmočnejši državotvorni narod evropske kulture, kot bi rad Slovenca videl Šavli. Mimogrede: sodobnega, dejansko odprtega prebivalca prostora, kjer so se obrli celo pogumni Argonavti, ne definira niti pripadnost slovenski ali italijanski oziroma furlanski naciji. Predvsem pa me ne definira (eno) nacionalna država, ki samo še zaudarja iz odlagalščice nerecikliranih odpadkov zgodovine.

Ne bi rad žalil predvsem dolgoletnega truda, poleg njega pa niti žara, ki že dvajset let greje raziskovalno dušo našega ljubiteljskega zgodovinarja in iskalca identitete slovenskega naroda, toda v svojem čustvenem pristopu do megazgodovine Slovencev je popolnoma identičen svojemu slovanskemu bratu Slobodanu Miloševiću. V debati o Venetih uporablja popolnoma isti besednjak kot ga uporablja Dobrica Ćosić, da bi mi razložil mnogo-večvrednost srbskega plemstva v primerjavi z odnosom šiptarskih otrok do

ostankov Gazimestana. Bolj kot za poviševanje venetskega karantanskega plemstva mu gre zaradi sodobne deformacije za omalovaževanje drugih. Pozablja dejstvo, da so na srbskem dvoru jedli z vilicami, medtem ko so se britanski plemiči basali s kračami kot najnižji plebs. Tako kot je Srbom nekje "ušlo", da so jih v bitki na Kosovu Turki pravzaprav dobro namahal, naj bi Slovenci "pozabili", da smo svoje poganske bogove, vrednote in politično ureditev, ki je pred trinajstimi stoletji organizirala tako veliko etnično čiščenje, prodali za tirolski klobuk in katoliške odpustke. Na svoje venetske plemiče gleda kot na eno samo veliko ogrlico Marij Terezij, kar je velika napaka. Plemiči so bili pred razsvetljenstvom vse kaj drugega kot prosvetljeni!

Velika luknja je v Šavlijevih premisah. Popolnoma nepričljiv je na primer v svojem izvajanju, da so bili - s čimer se pač sreča na podlagi zgodovine - ponosni venetski plemiči nenedoma germansko ali kar že nemško govoreči. Banalno freudovsko razlaga pomanjkanje sleherne venetske zgodovine z matriarhatom, ki je treščil ob patriarhat. Kje so moji predniki, ki so po Šavlijevo zaplodili Habsburžane, izgubili svojo dvorno kulturo? Kje je jezik Venetov? Ali smo vse zapise dejansko lahko izgubili samo zato, ker so bili pisani v glagolici?

Šavli namreč ni zgodovinar, kar je morebiti prava škoda. Ne zato, ker je po izobrazbi ekonomist, ampak zato, ker mu manjka bistvena lastnost znanstvenika, namreč distanca. Pekinezerska preganjavica pred velikosrbsko državotvomostjo gotovo

ni pravi temelj za veličino sedanje slovenske države. Srbija je jugoslovanskim sonarodom lahko vladala tako suvereno ravno zaradi manjvrednega kompleksa slovenske zgodovine, ko smo hoteli biti njim enaki po njihovih merilih. Zato smo za uradno zgodovino samo brezimno plemo, saj nenadoma nismo več živeli lastnega narodovega življenja.

Narobe je to, da z definiranjem potomca ponosnega slovenskega plemstva ne bi smela biti moja katera druga vrednota. Dante je toliko moj, kot je del mojega italijanskega prijatelja. Promessi sposi pa so navaden strip proti Krstu pri Savici mojega pesnika Franceta Prešerna.

Vrhunec Šavlijevega navijaštva pa je - absurdno - ravno v temelju njegove borbe. Hoče dokazati neprekinjeno "državno" zgodovino Slovencev, ki niso bili samo brezimno plemo. V slovenščini pa imata besedici pleme in plemstvo očitno isti koren. Izdan od lastnega orožja torej!

Don Kihotu se je zmešalo, ker je bral preveč zgodovinskih romanov. V časih, ki jim niso bili več naklonjeni, je hotel obuditi heroje. Pravzaprav je bil nagrajen, saj je v blaznosti umrl kot heroj. Šavliju se v blodnjah najbrž prikazuje Sveti Sava, ki se opravičuje, češ, kako ni vedel, da smo Slovenci tako veličastna venetska nacija, in prosi za milost. Sančo Pansa je sicer jokal za svojimi heroji, jokal pa je predvsem nad svojo usodo.

Kajti tudi on je verjel, heroj pa ni mogel postati. Nismo vsi deležni božanskega daru herojske blaznosti. Žal.

Tomaž Dimić, Nova Gorica

PAPEŽ MED NAMI

DRUŽINA

PRILOGA ZA PRIPRAVO NA OBISK JANEZA PAVLA II.

cena 50 st, Ljubljana 1996

Oče, potrdi nas v veri!

Verski list DRUŽINA je pripravila posebno prilogo za papežev obisk, z naslovom PAPEŽ MED NAMI. Priloga objavlja spored za vse tri dni, ko se bo papež Janez Pavel drugi mudil v Sloveniji 17. maja do 19. maja, ko

bo obiskal Ljubljano, Maribor in Postojno. Prilogo je predstavil pomožni škof Alojz Uran, predsednik glavne odbora za pripravo papežev obiska.

SLOMŠKOV SKLAD (za popravilo rojstne hiše)

Do febr. 1996 prejeli:

Kan. \$ 4.000.-

Do 15. marca so darovali iz ZDA v ameriških dolarjih:

- dr. Blaž Korošec..... \$ 100.-
- dr. Relja in Vili Zadnikar \$ 200.-
- g. Konrad Mejač..... \$ 100.-
- g. Mirče Pregelj..... \$ 30.-
- dr. Albert Jurečič..... \$ 100.-
- dr. Stane Šušteršič..... \$ 50.-
- dr. Ciril Mejač..... \$ 50.-
- ga. Iča Žebot..... \$ 50.-
- mag. Miro Krek..... \$ 25.-
- ing. Drago Bizilj..... \$ 25.-
- U.S. exchange..... \$ 248.57

Skupno do 18. marca 1996:

\$ 5,378.57 Kan.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Darove še sprejemamo.

Marija Kuk

TISKOVNA POROČILA & toa.

Marc 15, 1996

Dr. Peter Urbanc
1 Daleberry Place
Don Mills Ont. M3B 2A5

tel. 416-447-4332
FAX 416-447-7754

Predsedstvo RS Sprejemi - obiski. Poverilne liste za ambasadorja Portugalske RS je pred Alvaro Jose de Mendoca e Moura. Isto je storila Thelma Maria Doran, Irka, ki je stacionirana na Dunaju. Tretji je bil Jose A. Zaida J. Ambasador (verjetno na Dunaju) Filipinec. Obiskovalec pri Kučanu je bil Johan Theodor Herman Cornelius van Ebbenhorst Tenbergen (ta mora imeti modro kri!) Holandski ambasador. V Moravskih toplicah je M/K razgovarjal s Heinz Fischerjem, govornik avstrijskega parlamenta.

Na sprejemu je bila Primorska Delegacija Kulturno gospodarske zveze (levičarji). Delegacija je "ocenila", da RS nima pravega razumevanja do položaja naše manjšine.

M/K je bil prisoten ob proslavitvi 90 let Dr. Anton Trstenjaka, sociologa, ki je bil odlikovan z "zlato medaljo svobode". Slavljenca levičarji zelo upoštevajo, ker jim je vedno bil na voljo pri slavljenju OF, partizanov in ponizevanju borcev proti rdečemu terorju in diktaturi.

M/K (Mlad. 9/96) Predsednik je bil zraven ob podelitvi dipl. potnih listov dvema glasbenicama.. predsednik je bil zraven, da ga bodo zopet objavili mediji pri njegovi promociji Slovenije...

Kučana močno prijemajo, ker že vedno zagovarja fikcijo MOB, OF, partizanstvo, kot, da bistvo ne bi bila revolucija. Glede domobranstva pa se je "proslavil" z izjavo, da so prisegli Hitlerju, da so jih pobili samo dobrih 1000 in da so končali z ostalimi nacističnimi vojskami. Kot predsednik-u, bi moralo biti tako enostransko stališče tabu. Ti očitki so pogosto v Pisnih (S.S. Slov 24. II. 96.)

M/K je sprejel Kitajskega ambasadorja Peixin Lu v Ljubljani. Kučan je povabljen na Kitajsko še letos. Ta obisk (ne vsi!) je odveč. Ogromni stroški, koristi malo. Več škode, ker zavezništvo z rdečo Kitajsko, ni ravno v korist RS. Komentar. Uместno je vprašanje zakaj Kučan in drugi potujejo toliko in v tako odročne države, kjer kakih posebnih koristi za RS ne morejo izvojevati? Očividno gre za tri faktorje.

- a) Čast, priznanje, pretirana osebna ambicija.
- b) turizem na državni račun
- c) DNEVNICE. Te so ogromne

POGLEDI IN PRESOJA

okoli US \$ 1.000 na dan. Za te se ne polaga nobenega računa. Ker gostitelj mnogokrat plača vse, gre to 100% v lep našega predstavnik. Očividno si prizadeti z dnevnicami "zaslužijo" še eno dodatno plačo. Povsem tako, kot je bil običaj za časa komunizma.

Dolгови. RS je pristala, da bo plačala z obrestmi vred 974 Milij US \$ dolarjev na račun dolga SFRJ. Pri tem bo komaj ostalo, ker grozi tudi plačilo nevezanim osebam, to je tistim, ki so z velikim popustom (SAFTI in Srbi!) na prostem trgu kupili del tega dolga. RS bo vsekakor plačala precej več, kot smo upali. Opozicija, neinformirana, je zakon odobrila. Opcija RS, ki ni bila vzeta v obzir. a) bil je čas, ko bi RS lahko odkupila celotni dolg SFRJ (4.2 Miljarde US\$) s popustom od 80% to je za manj kot milijardo. RS bi s tem postala ogromna upnica Hrvaške, Srbije itd. a) Lahko bi čakali v nedogled. Pogajanja bi morala obsegati globalno likvidacijo SFRJ, ki pride na vrsto. Po skušnjah Poljske, Brazilije, Haiti, Bolivija, Argentine itd bi dosegli brez dvoma ogromno znižanje dolga po upnikih. Ti zlepa ne bi zahtevali stečaj RS, prvič niso kaj pleniti, nismo ne ladij, ambasade so ekstrateritorialne, z veseljem bi sprejeli 50% plačilo kot pri Poljski!!! Na tem primeru se vidi škoda v izločitvi izseljencev. Med njimi jih je najmanj 10, ki so jim poznane zadeve mednarodnih dolgov, poznajo te bančne manipulacije v Washingtonu- New Yorku in Luxembourgju.

Vile na Hrvaški v ognju. Veliko premoženje v vilah, vikendih Slovencev na Hrvaški je ogroženih. Oblasti hočejo davke, 3 do 5 krat višje kot od svojih. Na dnevnem redu je vandalizem, vlomi. Koncem Feb je zgorela blizu Malega Lošinja Kardeljeva (200 m2) vila, enako Velebitova.

STRANKE V RS. SDSS (Janša) je začela akcijo za referendum o nove volilne postopku. Namesto proporcionalnega sistema, s povdantom na stranko, ne na kandidata predlagajo večinski sistem. Pred. zbora J.Skoljč je referendum odklonil. SDSS je tudi predlagala spremembe k sedanjemu volilnemu zakonu. Za izseljence predlaga volitve na predstavništvih itd. Teško bo, ker LDS (Drnovšek) ovirajo. Izgovor "moramo imeti dovoljenje prizadetih držav". To sploh ni problem, to je poznana rutinska zadeva, toda to daje možnost vse zavleči..SDSS je 24. Feb stavila predlog SLS (Podobnik) in SKD (Peterle) za predvolilni sporazum. SLS reagirala pozitivno SKD molči. Peterle "odprti smo za poveljilo, a ne predvolilno koalicio". Kako strašna je slepota Peterletova, igra vlogo Kocbeka, za košček pogače, oblasti, žrtvuje preveč. SKD izgublja, bo dobila nujnih 5%.

Rent-a-car

- Najem avtomobila
- Skupinski prevoz po Sloveniji

Posebne popuste za Slovence po svetu
Boštjan Kocmur
Tel./fax 00386 61 346 734
Puhova 1, 1113 Ljubljana